

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/227/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714210066
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2016:8714210066.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, samosudkyňou JUDr. Dagmar Soliarovou, vo veci starostlivosti súdu o: mal. E. - Q., J.. XX.X.XXXX M. H., J.. X.X.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, deti rodičov S.: F.. G. E., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. G., Ž. XXXX/XB, K. G. E., Š. XXX, L.. W. M. Z.. S. O., K., J.. N.. D. XX/XX M. Q.: F.. S. E., J.. XX.X.XXXX, Y. G. G., Ž. XXXX/XB, L.. N. L. S.. M. E., J.. XX.X.XXXX, Y. G. U. XX, v konaní začatom na návrh matky o úpravu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Maloleté deti Q. E., J.. XX.X.XXXX M. H. E., J.. X.X.XXXX, sa zverujú do výchovnej starostlivosti matky F.. G. E..

Otec maloletých detí F.. S. E. sa zaväzuje prispievať na výživu mal. Q. sumou 120 eur a na výživu mal. H. sumou 100 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

Otec maloletých detí je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi nasledovne:

- každý páry týždeň od stredy od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod.,
- počas Vianočných sviatkov každý nepárny rok od 25.12. od 9.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod. a každý páry rok od 30.12. od 9.00 hod. do 5.1. nasledujúceho roku do 18.00 hod.,
- počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od štvrtku pred veľkonočnými sviatkami od 9.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod.,
- počas letných prázdnin každý rok od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 17.00 hod. a od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 17.00 hod.

Otec si deti prevezme pred bytom matky a tam ich aj v uvedený čas odovzdá. Matka je povinná deti na styk riadne pripraviť.

Rodičia sú navzájom povinní informovať sa o prekážke, ktorá by bránila realizácii uvedeného styku a to najneskôr dva dni vopred pred uvedeným stykom.

Súd návrh otca na nariadenie striedavej starostlivosti z a m i e t a .

Súd návrh otca na spojenie vecí pod spisovými značkami 15P/227/2014, 14P/78/2016 a 15P/79/2016 z a m i e t a .

Súd návrh otca na prenesenie príslušnosti na Okresný súd Bratislava 1 z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletých detí podala na tunajší súd návrh na začatie konania o zverenie maloletých detí do výchovy a určenie výživného a to podaním zo dňa 28.8.2014. V predmetnom návrhu uviedla, že maloleté deti Q. E. M. H. E. pochádzajú z manželstva s otcom detí Ing. S. E., ktoré manželstvo bolo uzavreté dňa XX.X.XXXX. Manželstvo doposiaľ trvá. Ďalej matka uviedla, že od narodenia detí spolu s maloletými deťmi žili v spoločnej domácnosti v Nemecku v Berlíne, kde mal otec zamestnanie. Z Nemecka sa vrátili na Slovensko v decembri 2013. Po narodení mal. H. sa v manželstve začal prejavovať nesúlad medzi rodičmi. Matka uviedla, že z tohto dôvodu v máji 2014 odišla zo spoločnej domácnosti aj s maloletými deťmi k svojim rodičom do Hranovnice, kde aj v súčasnosti býva. Otec maloletých detí rodinu spočiatku navštevoval každý týždeň, matka uviedla, že v čase podania návrhu už rodinu nenavštevuje a v mesiaci august 2014 si nesplnil ani svoju vyživovaciu povinnosť k mal. deťom. Matka poukázala na to, že manželské spolužitie je natoľko rozvrátené, že sa s maloletými deťmi nechce vrátiť do spoločnej domácnosti s otcom. U svojich rodičov má vytvorené podmienky na bývanie. Bývajú spolu v jednej izbe v rodinnom dome a užívajú spoločnú kuchyňu a sociálne priestory. O deti sa stará. Matka žiadala deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti, sú v útlom veku a sú na ňu citovo naviazané. Zároveň matka uviedla, že v čase podania návrhu nepoberala žiadne dávky a doposiaľ žila z uspokojených finančných prostriedkov. Poukázala na to, že otec má príjem zo zamestnania, nevie uviesť zamestnávateľa ani výšku jeho príjmu. Žiadala, aby súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživu mal. Q. sumou 120 eur mesačne a na výživu mal. H. sumou 100 eur mesačne počnúc dňom 1.8.2014 až do času, kým nedôjde k zmene pomerov. Zároveň žiadala uhradiť dlžné výživné od 1.8.2014 až do rozhodnutia vo veci samej a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd vytýčil pojednávanie na deň 8.10.2014, na ktoré sa ospravedlnila právna zástupkyňa matky z dôvodu kolízie pojednávaní. Pojednávanie bolo odročené na deň 22.10.2014, pričom na toto pojednávanie sa ospravedlnil otec mal. detí z dôvodu výkonu práce v zahraničí a pojednávanie bolo odročené na deň 28.11.2014.

Na pojednávaní dňa 28.11.2014 matka uviedla, že žiada predmetnému návrhu vyhovieť. Bližšie k veci uviedla, že v uplynulom období ako rodina žili v Nemecku, kde sa obe deti narodili. Keďže boli odkázaní sami na seba, otec po narodení mal. H. v r.2013 ostal na rodičovskej dovolenke, aby jej mohol pomáhať. Následne však bolo potrebné zabezpečiť z jeho strany prácu po uplynutí rodičovskej dovolenky a keď o tomto spoločne rozprávali, dospeli k názoru, že bude najvhodnejšie, ak deti budú s matkou žiť v Hranovnici u jej rodičov do doby, kým si otec nájde prácu. Takto to aj vyriešili a v máji 2014 otec detí rodinu doviezol do Hranovnice, pričom v období mája a júna 2014 deti pravidelne navštevoval, chodieval za deťmi a nebol s tým žiaden problém. V júli 2014 maloleté dieťa malo absolvovať prehliadky u lekára v Nemecku a za týmto účelom spoločne odišli do Nemecka približne na obdobie 10 dní a po návrate nastala zdravotná komplikácia - celá rodina dostala šarlach, z týchto dôvodov ostali v Bratislave, následne v Košiciach a až po vyliečení v auguste 2014 otec detí doviezol rodinu do Hranovnice. Matka ďalej uviedla, že je pravdou, že medzi ňou a manželom dochádzalo ku vzájomným konfliktom a došlo aj ku konfliktu medzi manželom a jej otcom v auguste 2014, kedy manžel povedal jej otcovi slová, ktorá neboli vhodné a v dôsledku toho otec matky zareagoval tak, že mu povedal, aby sa správal slušne, pretože ak nie, tak podá naňho trestné oznámenie. Od toho času otec mal. detí nechodí na styk s deťmi a matka sa nechce stretnúť s otcom detí mimo domova. Je pravdou, že jej manžel navrhoval riešenie prostredníctvom mediátora, avšak jeho návrh bol taký, že si deti rozdelia, čo neprichádza do úvahy alebo to bude vrámci striedavej starostlivosti. Títo mediátori boli navrhnutí so sídlom v Bratislave a jedna mediátorka bola z Popradu. Matka uviedla, že nemá finančné prostriedky, aby mohla využiť túto možnosť a navyše ak predmetom dohody má byť rozdelenie detí alebo striedavá starostlivosť, s týmito možnosťami nesúhlasí. V uvedenom čase bola na materskej dovolenke, rodičovský príspevok mala vo vybavovaní, nemala všetky podklady potrebné pre vybavenie rodičovského príspevku. Ďalej uviedla, že otec detí jej na účtoch zanechal finančné prostriedky vo výške 750 eur a 800 eur a z týchto finančných prostriedkov matka žila. Od mesiaca august 2014 otec zasielal výživné v sume 50 eur mesačne na každé z maloletých detí. Matka uviedla, že býva u rodičov, neprispieva im na domácnosť z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Mal. Q. navštevuje ortopedickú ambulanciu, dieťaťu je potrebné zakupovať ortopedickú obuv, matka zakúpila papučky za 14 eur, špeciálnu obuv v tom čase šili na mieru. Mal. H. na Slovensku musí absolvovať povinné očkovanie, pričom jedna očkovačacia látka

predstavuje 40 eur, matka túto sumu zaplatila. Bližšie k veci uviedla, že v čase, kedy otec mal. detí bol na rodičovskej dovolenke s mal. H., mala matka viaceré zdravotné komplikácie, pričom problémové bolo už aj tehotenstvo. V dôsledku týchto komplikácií bola operovaná na slepé črevo, dieťa sa narodilo dva mesiace pred termínom a teda bez pomoci sa starostlivosť o dieťa nedala zvládnuť. Pokiaľ sa týka požiadavky otca, aby sa spolu s deťmi vrátila do Bratislavy, z jej pohľadu je to nereálne, pretože medzi rodičmi sú konflikty, prekáža jej, že otec pred deťmi hovorí o nej rôzne slová, napríklad že je „špina špinavá“ a mal. Q. už začína vnímať a opakovať tieto slová a toto nie je vhodné pre výchovu mal. detí. Otec na pojednávaní dňa 28.11.2014 uviedol, že s predmetným návrhom jednoznačne nesúhlasí. Uviedol, že maloleté deti nemajú bydlisko v E. J. Š. XXX a nemá tam bydlisko ani jeho manželka a ako dôkaz súdu predložil potvrdenie o trvalom pobyte - G., Ž. XXXX/XB. Ďalej otec uviedol, že po narodení mal. H. sa o dieťa výlučne po dobu 9 mesiacov staral on sám. Dieťa sa narodilo predčasne, istú dobu bolo hospitalizované na nedonosenom oddelení a následne bolo umiestnené na detské oddelenie. V tom čase bola hospitalizovaná aj matka dieťaťa (operácia slepého čreva), ale po hospitalizácii jej bolo umožnené, aby bola s dieťaťom na detskom oddelení a aby prevzala starostlivosť o dieťa s tým že všetky ostatné veci boli v nemocnici zabezpečené - čo sa týka stravy, hygieny a podobne. Toto manželka odmietla a preto otca toto vedie k tomu, že žiada psychologické vyšetrenie, pretože podľa jeho názoru sa matka takýmto spôsobom nezachová. Preto tvrdí, že jeho manželka v tom čase mala depresie, bol s tým problém a aj z týchto dôvodov ostal na rodičovskej dovolenke a staral sa o dieťa. Keď následne rozprávali o ďalšej pomoci, nebol proti tomu, že manželku s deťmi odvezie do Hranovnice, kde by jej zo strany rodičov bola poskytnutá pomoc. Taktiež uviedol, že aj pri mal. Q. sa u jeho manželky prejavovali znaky depresie a aj z týchto dôvodov požiadal o rodičovskú dovolenku, čo nemecký sociálny systém dovoľuje. Čo sa týka predmetnej veci, vzhľadom k tomu, že mu končila rodičovská dovolenka a nevedel si predstaviť ako matka bude zvládať výchovu dvoch detí, keď už nezvládala mal. Q., súhlasil s tým, aby odišla do Hranovnice k rodičom a to v tom smere, že on ako otec by mohol navštevovať maloleté deti, jej rodičia to budú akceptovať a z oboch strán bude slušné správanie. V auguste 2014 sa stal konflikt so svokrom, kedy sa mu tento vyhrážal bezdôvodne s tým, že naňho podá trestné oznámenie, s náznakmi fyzického násillia. Ďalej poukázal na to, že sa so svojou manželkou pokúšal dohodnúť ohľadom styku, o čom má aj dôkazy - natočené video, nahratý telefonický rozhovor s tým, že manželku minimálne 5-krát požiadal o styk, deti však nevidel 3,5 mesiaca a zo strany manželky mu bolo oznámené, že mu deti nevydá až do rozhodnutia súdu a manželka mu bráni v styku s maloletými deťmi. Naopak otec sa pokúsil o všetky ostatné možnosti, navštívil mediátora, kolíznych opatrovníkov v Bratislave aj v Poprade, a napriek tomu zo strany manželky mu nebol umožnený styk s deťmi. Vo vzťahu k svojim osobným a majetkovým pomerom uviedol, že do mesiaca júl 2014 bol na rodičovskej dovolenke, v mesiaci august 2014 sa zamestnal vo vlastnej firme ZET Consulting sro so sídlom v Košiciach a od októbra 2014 pracuje nie ako fyzická osoba ale ako firma pre švajčiarsku spoločnosť Neo Technolitics. Jeho hrubá mzda predstavuje 360 eur. Nevedel sa vyjadriť k výške mzdy ku dňu pojednávania, keď pracuje pre švajčiarsku firmu, pre krátkodobosť tohto projektu príjem ostal v hrubom vo výške 360 eur ku dňu pojednávania. Na predmetnom pojednávaní kolízny opatrovník doporučil rodičom účasť na referáte poradenskopsychologických služieb a zároveň navrhol vykonať šetrenie rodinných pomerov.

Na pojednávaní dňa 20.2.2015 bol otec zastúpený právnym zástupcom a zároveň súhlasil s tým, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Krátkou cestou bol súdu doručený návrh otca na zverenie detí do striedavej starostlivosti, pričom žiadal, aby táto striedavá starostlivosť bola realizovaná každý páry týždeň v kalendárnom roku od soboty od 18.00 hod. do nasledujúcej soboty do 18.00 hod.

Právny zástupca otca žiadal tomuto návrhu vyhovieť s tým, že otec by týmto spôsobom mohol riadne realizovať výchovu detí, mohol by sa na nej podieľať a s deťmi by mohol byť po takú istú dobu ako matka. Zároveň čo sa týka vzdialenosti bydlísk, toto bolo odstránené predložením listinného dôkazu vrámci predbežného opatrenia, pričom si otec vytvoril vhodnosť bytových podmienok pre realizáciu striedavej starostlivosti prenajatím bytu vo Veľkej Lomnici, kde by túto starostlivosť realizoval. Aby sa minimalizovali náklady zo strany matky otec detí by tieto priviezol aj odviezol do bydliska matky. Aj keď sa jedná o útlý vek maloletých detí, je nesporné, že otec v Nemecku bol na rodičovskej dovolenke s mal. H., vie sa o deti riadne postarať, túto starostlivosť už realizoval predtým a preto nie je vhodná prítomnosť matky pri realizácii striedavej starostlivosti. Jedná sa o jednoizbový byt, kde by boli vytvorené podmienky pre realizáciu starostlivosti o deti. Právny zástupca ďalej poukázal na to, že otec má snahu, aby sa s deťmi riadne stretával, chce sa podieľať na ich výchove a pokiaľ by súd zväžil možnosť znaleckého dokazovania, k tomuto sa pripája.

Matka uviedla, že pokiaľ sa týka návrhu na striedavú starostlivosť, s touto nesúhlasí. Poukázala na nízky vek detí, resp. útlý vek, kedy sú deti úplne naviazané na ňu. Uviedla, že mal. Q. ju potrebuje aj

v noci, mal. H. je vo veku len 1,5 roka a preto nie je vhodné, aby deti týždenne realizovali striedavú starostlivosť v domácnosti otca, v prípade, ak by sa jednalo o Bratislavu, je to vzdialenosť 300 km a nie je vhodné, aby boli celý týždeň bez nej, pretože deti sú na ňu naviazané. Ďalej uviedla, že sa pokúšala s otcom dohodnúť, aby sa s deťmi stretával každý druhý víkend od štvrtka do nedele s tým, aby deti spali u nej doma, s týmto však otec nesúhlasil a trval na striedavej starostlivosti. Čo sa týka vydania predbežného opatrenia, uviedla, že toto sa nerealizovalo, pretože otec jej oznámil ako matke, že je to pod jeho úroveň, aby sa s deťmi stretával pred obecným úradom a bol by s deťmi len 5 hodín počas dvoch týždňov. Maloleté deti sú zatiaľ v starostlivosti matky, nenavštevujú MŠ a matka uviedla, že mal. Olivera chcela prihlásiť do škôlky od septembra 2015. Matka ďalej uviedla, že otec prestal hradiť výživné v novembri 2014 a od decembra 2014 výživné uhradené nebolo. Zároveň bol matke priznaný rodičovský príspevok od augusta 2014, tento poberá vo výške 203 eur mesačne. V rámci manželovej firmy ZET Consulting pracovala na dohodu, z ktorej mala mesačný príjem cca 50 eur do septembra 2014. Dohoda bola dojednaná do decembra 2014, avšak manžel ju prestal vyplácať v septembri 2014.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že v rámci konzultácie s oboma rodičmi bolo zistené, že zo strany matky je riadne zabezpečovaná starostlivosť a s poukazom na útlý vek detí doporučujú, aby tieto boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Je však nesporné, že je potrebné upraviť aj styk otca s deťmi, ale je dôležité, aby sa tento styk realizoval celkovo v pokojnej atmosfére, aby sa konflikty rodičov neprenášali do vzťahu s mal. deťmi. Pokiaľ súd zväží, že je potrebné ďalšie dokazovanie, navrhli znalecké dokazovanie v predmetnej veci.

V písomnom vyjadrení matka uviedla, že nesúhlasí s nariadením znaleckého dokazovania, čo už bolo uvedené na pojednávaní dňa 20.2.2015. Deti sú v útlom veku, ktorý neumožňuje pedopsychológovi dostatočné vyšetrenie maloletých detí za účelom, aby zistil, aká forma výchovného prostredia je pre deti vhodnejšia. Mal. H. zatiaľ ovláda len niektoré slová, ktoré nespája do viet a preto znalec má sťažnú možnosť objektívne posúdiť vhodnosť ďalšej výchovy maloletých detí. Obe deti sú emočne naviazané na matku, znalecké dokazovanie môže pre deti priniesť emočný stres. Navyše otec mal. detí s matkou nekomunikuje, preto si striedavú starostlivosť matka reálne nevie predstaviť. Znalecké dokazovanie môže byť len na ujmu maloletých detí.

Vzhľadom ku komplikovanej situácii medzi rodičmi maloletých detí súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie a po predložení znaleckého posudku bola na pojednávaní dňa 24.2.2016 bola vypočutá znalkyňa. Otec uviedol, že sa pokúsil o vyriešenie sporu formou mediácie, znovu bola zaslaná výzva matke mal. detí. Matka uviedla, že sa tejto mediácie nezúčastní a otec predložil doklad o ukončení mediácie. Právna zástupkyňa matky k tomuto uviedla, že matka neodmieta mediáciu, ale aj z doterajšieho priebehu, vystupovania otca, znaleckého posudku vyplýva, že otec je skôr v týchto veciach obozretnejší, vie sa brániť, je autoritatívnejší a aj z týchto dôvodov matka mediáciu nepovažuje za najlepšiu formu vyriešenia situácie. Každá strana má však ukončiť predmetný spor dohodou a pokiaľ by táto rodičovská dohoda bola v záujme maloletých detí, súhlasia, aby sa spor ukončil vzájomnou rodičovskou dohodou. Otec bližšie k veci uviedol, že od augusta 2014 bol zamestnaný na základe pracovnej zmluvy v spoločnosti ZET Consulting, kde bol aj štatutárnym zástupcom tejto spoločnosti, pričom sa vzdal akýchkoľvek odmien za výkon funkcie štatutára. K 31.8.2015 ukončil pracovný pomer a k 1.9.2015 uzavrel pracovnú zmluvu s firmou Leluma s.r.o. Spoločnosť ZET Consulting vstúpila do likvidácie, bol vymenovaný za likvidátora a likvidácia je pred ukončením. V spoločnosti Leluma pracuje ako konzultant informačných systémov s priemerným zárobkom 360 eur mesačne. Iný príjem nemá. Žije v G. J. W.. J. V. X. Byt na adrese Bratislava, Ž. sa síce nachádza v jeho vlastníctve, v tomto byte má nahlásený trvalý pobyt. Od júna 2010 sa však fyzicky zdržiava na adrese Bratislava, J. V. X a tento byt má spolu s manželkou v BSM. Náklady na bývanie znáša výlučne sám, hradí nájomné 127 eur, 30 eur elektrinu a 15 eur garáž. Byt na ul. Ž. majú v užívaní jeho rodičia a to na základe vzájomných zmlúv, úhrady za tento byt neplatí.

Otec dňa 16.3.2016 podal návrh, v ktorom žiadal, aby súd zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti, resp. navrhuje alternatívny petit, v ktorom žiada, aby maloleté deti boli zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať zo strany otca každý páry týždeň v kalendárnom roku od soboty od 18.hod. do nasledujúcej soboty do 18.hod. a matka bude realizovať starostlivosť o deti v nepárny týždeň od soboty od 18.hod. do nasledujúcej soboty do 18.hod.

Súdu bola zaslaná správa zo strany právnych zástupcov rodičov s tým, že k dohode ohľadom úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nedošlo.

Na pojednávaní dňa 12.4.2016 právna zástupkyňa matky uviedla, že vo vzťahu k vypracovanému znaleckému posudku v prvom rade nemôže súhlasiť s názorom znalkyne a to k jej názoru o tom, že „výchovné prostredie z hľadiska zdravého psychického, mentálneho vývinu oboch mal. detí a hlavne v tomto veku u mal. Q. je vhodné psychosociálne prostredie v Bratislave a to z dôvodov bytových podmienok - kvalita bytu, priestorová primeranosť, hygiena bývania, kultúra bývania, podmienky bývania, prostredie, dostupnosť, kvalitnejšia MŠ, prípadne možnosť navštevovať MŠ aj v Rakúsku, bohatšia ponuka a možnosti rozširovania si vedomostí, možnosť jazykového vzdelávania, športových aktivít či umeleckých škôl“, podmienky vymenované znalkyňou v tomto posudku sú dôležitým podkladom a predpokladom pre šťastný a zdravý vývoj mal. detí, ale podľa názoru právnej zástupkyne matky znalkyňa svojím postojom a vysloveným stanoviskom vybočila z rámca svojej odbornej kompetencie. Svoj odborný názor k otázke zverenia maloletých detí do výlučnej starostlivosti postavila na hodnotení kvality MŠ, pričom však zjavne nedisponuje informáciami, na základe ktorých by dôvodne mohla uprednostniť MŠ v bratislavskom kraji pred škôlkou v prešovskom kraji. Ďalej právna zástupkyňa nesúhlasila s názorom znalkyne, keď pri zverení dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov mal byť uprednostnený výber jednak MŠ, infraštruktúra, možnosť kultúrnych, športových a spoločenských podujatí a je vysoko neodborné, ak by sa toto premietlo do záveru, že najvhodnejšie je pre zdravý život maloletých detí región Bratislavy a že v našom regióne žijú nekultúrni, nevzdelaní, nezdraví a neprofesionálni ľudia. S takýmto názorom jednoznačne nesúhlasí. Zároveň poukázala na to, že znalkyňa môže maximálne predpokladať, že kvalita bývania v Bratislave je lepšia. Priestorová primeranosť bývania nikdy človeka neurobila zdravším a šťastnejším, hlavne ak u matky možno chýbajúca rozloha bytu je nahradená množstvom sociálnych kontaktov s členmi širšej rodiny. Znalkyňa osobne nevidela oba byty, kde sa striedavo deti nachádzajú, nemôže sa záväzne vyjadriť ku hygiene bývania. Nie je zrejmé, aké hodnotiace kritériá znalkyňa skúmala, ale s ohľadom na opakované zápaly priedušiek u mal. H. je podľa názoru matky vhodnejší a výhodnejší pobyt v tatranskom prostredí. Je síce pravdou, že otázka vzdelávania detí je podstatná a je dôvodné ju následne riešiť, ale až vtedy, ak sú stabilizované podmienky pre výchovu oboch mal. detí. Deti vo veku 4 a 2,5 roka potrebujú v prvom rade podporu zo strany rodičov, lásku, úpravu vzájomných vzťahov, porozumenie, citový prejav a podobne. Ďalej právna zástupkyňa matky poukázala na závery znaleckého posudku v otázke č.6, kde znalkyňa uviedla „aktuálne psychosociálne prostredie má negatívny vplyv na rozvoj mentálnej stránke u mal. Q.. Aktuálne intelektová úroveň maloletého dosahuje oblasť priemeru vrámci populačnej normy, pričom dispozícia u dieťaťa je v oblasti nadpriemeru, čiže maloleté dieťa aktuálne stagnuje. Aj z tohto dôvodu je vhodnejšie stimulácia prostredia v Bratislave.“ - takýto názor znalkyne vyznieva vyslovene zmätočne a to aj s poukazom na to, že v čase prebiehajúceho znaleckého skúmania bola v prípade oboch detí praktikovaná striedavá starostlivosť a mal. Q. nebolo umožnené z dôvodu nesúhlasu otca navštevovať MŠ v Hranovnici. Čo sa týka výberu MŠ, je zrejmé, že predsa sa nemusí jednať v budúcnosti o MŠ v Hranovnici a v okrese Poprad existuje niekoľko škôlok, ktoré sú špecializované na výučbu cudzích jazykov. Avšak život a zdravie dvoch malých detí nemôže byť o tom, či budú ovládať kvalitne nemecký alebo anglický jazyk. Matka mal. detí bola nútená opustiť svojho manžela, pričom dispozíciu absolútne so všetkým majetkom prevzal do rúk otec detí a to, že matka sa vrátila do regiónu Poprad, pre ňu znamená obrovské sociálne zázemie a podporu, kým v Bratislave ani jeden ani druhý rodič nemá túto podporu zo strany príbuzenských a priateľských vzťahov. Jej odchod od manžela bol motivovaný práve snahou ochrániť maloleté deti, keď časté hádky medzi rodičmi niesol veľmi ťažko hlavne mal. Q., ktorý bol starší. Je nepochybné, že otec je profesionálne zdatný, čo sa týka svojho zamestnania, ale jeho kontakt s matkou považujú za veľmi agresívny - je dôrazný, analytický, cieľavedomý, ale to všetko smeruje len k tomu, aby on dosiahol svoje ciele, svoje úlohy a priority. Napríklad otec distribuoval materiál nazvaný „Historický opis manželstva s G. I.“ medzi členov rodiny, čím sa stal verejne známym a je nevyhnutné hovoriť aj o takýchto okolnostiach. V tomto smere ju manžel opisuje ako všeobecne neschopnú, ktorá nič nevie urobiť sama, stále potrebuje pomoc, je závistlivou s tým, že všetko potrebuje riešiť so svojou rodinou a ignoruje jeho názor, je stále plačúcou, hysterickou, šíriacou paniku a podobne. Matka vplyvom okolností, ktoré nastali, keď bola nariadená striedavá starostlivosť formou predbežného opatrenia, zistila zmeny v správaní mal. Q., zachytila zhoršené správanie detí, u dieťaťa sa začali prejavovať emocionálne výbuchy a preto matka navštívila ambulanciu klinickej psychologičky MUDr. Trošokovej, o čom právna zástupkyňa predložila súdu správy o vyšetrení. Táto v závere konštatovala, že striedavá starostlivosť u takýchto maloletých detí je maximálne nevhodná a najdôležitejšie je pre deti vytvoriť prostredie, kde je určitá pravidelnosť činností, denného režimu, čo vyvoláva pocit istoty. Navyše dieťa do troch rokov, ako je mal. H., je emocionálne naviazané na matku a dieťa potrebuje v takomto veku stabilitu a nemennosť výchovného prostredia.

Matka uviedla, čo sa týka striedavej starostlivosti, táto rozhodne nie je v prospech mal. detí. Otec túto striedavú starostlivosť nerealizuje vo Veľkej Lomnici tak, ako boli predložené materiálny krajskému súdu, ale realizuje ju v Bratislave, čiže deti každý týždeň musia cestovať do Bratislavy alebo z Bratislavy. Takéto riešenie nie je vhodné pre deti v tomto veku. Čo sa týka zdravotnej dokumentácie, otec túto previedol k lekárke do Bratislavy a keďže zo zákona môže byť len jeden ošetrojúci lekár maloletého dieťaťa, došlo k súhlasu pediatričky v Poprade s tým, aby deti prešli do starostlivosti ošetrojúcej lekárky v Bratislave. Čo sa týka výberu škôlky, je pravdou, že u Q. by bolo veľmi vhodné, aby škôlku navštevoval, avšak otec nechcel súhlasiť s návštevou škôlky v Hranovnici, otec v Bratislave vybral pre deti škôlku „Kvetinkovo“, pričom matka konzultovala s riaditeľkou škôlky a bolo jej oznámené, že stravu do tejto škôlky dovážajú zo školskej jedálne a výučba prebieha v jednotriedke u detí od 2,5 do 6 rokov.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že vo vzťahu k znaleckému posudku s týmto sa stotožňuje na 70 až 90% v závislosti od jednotlivých bodov, avšak v kontexte ho považuje za správny a vzhľadom na možnosti aj objektívny. Otec v tomto smere navrhol vypracovanie kontrolného znaleckého posudku alebo dodatočného znaleckého posudku z toho dôvodu, že od vyšetrenia u znalkyne už uplynula určitá doba, znalkyňa uviedla rozporuplnú výpoveď vo vzťahu ku striedavej starostlivosti, avšak s tým, že súhlasí s vypracovaním znaleckého posudku len vtedy, ak tento bude riadne vypracovaný do 40 dní. Čo sa týka výberu budúceho vzdelávania maloletých detí, je potrebné poukázať na ich najlepší záujem, pretože obe maloleté deti už majú základy nemeckého jazyka a otec považuje toto za jednu z top priorít, aby sa deti v danom jazyku resp. aj v ďalších jazykoch ďalej rozvíjali. To považuje za úplný základ pre ich ďalšie uplatnenie na školách a pri príprave na budúce povolanie. Je zrejme, že región Bratislava, resp. rozšírený región Bratislava - Viedeň je jeden z najvyspelejších v strednej Európe a je na škodu detí, keď v tomto regióne nebudú vyrastať a nebudú využívať všetky možnosti, ktoré sú tu ponúknuté. Čo sa týka nákladov na detskú škôlku Kvetinkovo, poplatok za jedno dieťa je cca 500 eur a dovtedy kým si nenájde adekvátne zamestnanie, náklady na MŠ by hradil prostredníctvom účelovej pôžičky od svojich rodičov. Vo vzťahu k bytovým priestorom otec uviedol, že je predsa zrejme, že človek musí mať splnené najprv materiálne podmienky a potom sa môže rozvíjať v duševných potrebách. Opätovne poukázal na to, že bývanie dvoch mal. detí s matkou v jednej izbe rodinného domu, kde býva 9 osôb v 4 obytných miestnostiach, pričom on matke poskytuje a uvoľňuje 3-izb. byt v Bratislave, určite nie je v záujme maloletých detí. Vo vzťahu k ochoreniu mal. Klaudie je potrebné uviesť, že obec Hranovnica bola v r.2014-2015 centrom tbc ochorenia a matka si je vedomá odporúčania hlavného hygienika a epidemiológa v regióne Poprad, je potrebné deti zaočkovať proti tejto chorobe a navyše mal. H. bola za posledný rok minimálne chorá a ak ochorela, bolo to práve v prostredí u matky. Matka detí protiprávne zadržala tieto v obci Hranovnica bez súhlasu druhého rodiča, bránila mu v styku od augusta 2014 do apríla 2015 a samotná protizákonne zapísala mal. Olivera do MŠ v Hranovnici bez jeho súhlasu, čo konštatovala aj samotná riaditeľka MŠ. Preto považuje za absurdné, ak sa mu takáto vec vyčíta, že zasiahol do výberu MŠ, pričom matka informovala jeho ako otca dva dni pred nástupom do MŠ. Opätovne poukázal na to, že deti majú základy nemčiny, majú talent na cudzí jazyk a preto je nezodpovedné zo strany matky, ak takýto talent nechce u detí rozvíjať a pri výbere škôlky nezohľadňovala túto skutočnosť. Čo sa týka škôlok v Poprade s cudzím vyučovacím jazykom, matka o tomto začala hovoriť až teraz, otec s touto informáciou doposiaľ nedisponoval. Bolo by na škodu detí, ak by si ďalej nerozširovali znalosť cudzích jazykov. Čo sa týka nedorozumení medzi rodičmi, otec k tomuto uviedol, že nechápe, prečo pri nezhodách rodičov mali byť deti unášané a držané na úplne iných miestach mimo trvalého bydliska detí. Takýmto spôsobom sa absolútne znemožní styk detí s otcom, pričom v tomto prípade samotná matka si je vedomá, že otec si v danom regióne nenájde adekvátne zamestnanie zodpovedajúce jeho kvalifikácii. K výpovedi matky v súvislosti s dispozíciou majetku otec uvádza, že toto nie je pravdivé, pričom matku už niekoľko mesiacov žiada, aby si vysporiadali majetok a zo strany matky je to odmietnuté. Vo vzťahu k výpovedi, že pre matku Poprad znamená sociálne zázemie a podporu, považuje toto za hájanie záujmu matky detí a uprednostňovanie jej záujmu pred záujmami mal. detí, čo je v rozpore s Dohovorom o právach dieťaťa a so Zákonom o rodine. Záujmy mal. detí boli komplexne rozobraté v znaleckom posudku Mgr. Doničovej. Nie je pravdou, žeby v Bratislave nemali deti dostatok kamarátov, nedostatok sociálnych kontaktov. V Bratislave má otec svojich známych z vysokej školy, zo strednej školy, je potrebné prispôbiť sa záujmom mal. detí, riešiť aj ich sociálne kontakty, nie je vylúčené, že starí rodičia z jednej alebo druhej strany nebudú bývať v regióne Bratislava. Pričom v prípade určenia bydliska detí v regióne Popradu by sa postupovalo len na základe toho, že v tomto regióne bývajú rodičia matky mal. detí, prečo sa nemôže posudzovať a neurčiť sa napríklad región starých rodičov zo strany otca? Aj v tomto prípade by sa uprednostnil záujem matky pred záujmami detí. V súvislosti s konfliktami v manželstve, kde matka uvádza, že jej odchod bol motivovaný snahou ochrániť mal. deti proti hádkam rodičov - za racionálny postup by považoval otec to, ak by rodičia žili oddelene, ale deťom

by nemal byť obmedzený styk ani s jedným z rodičov a to v kontexte so všetkými súvislosťami, ktoré už boli uvedené. Taktiež nie je pravdou, žeby komunikácia z jeho strany voči matke bola agresívna, dôrazná kvôli dosiahnutiu cieľov z jeho strany. Takéto správanie považuje za účelové a považuje to za očierňovanie svojej osoby. Aktivity, ktoré realizuje so svojimi deťmi, sú vyslovene v ich prospech a momentálne už celý posledný rok podriadil záujmom mal. detí. Čo sa týka psychologického vyšetrenia mal. detí a predloženej správy, táto je z mesiaca jún 2015, túto správu považuje za menej relevantnú ako znalecké dokazovanie, ktoré prebiehalo u nezávislého znalca - pedopsychológa. Predpokladá, že uvedená psychologička nemá špecializáciu na pedopsychológiu a vzniesol námietku v tom smere, aby súd na dané vyšetrenie neprihliadol. Čo sa týka striedavej starostlivosti, počas jej výkonu sa otec snažil deťom sprostredkovať všetky zážitky vo vhodnejšom prostredí, naplno využíval celú infraštruktúru mesta Bratislavy, zdržiaval sa v najväčšom interiérovom ihrisku v SR, deťom zabezpečoval ďalšie voľnočasové aktivity, pričom na strane matky je zrejmé, že táto chodí s deťmi len na prechádzky, čo v porovnaní s jeho aktivitami považuje za nedostatočné. Matka mu dokonca nedala žiadnu informáciu, aké aktivity v prospech alebo v ich záujme realizuje. Maloleté deti majú odporúčané plávanie, navštevujú rehabilitačnú ambulanciu v Bratislave a matka doposiaľ otcovi nedala vedieť, či v čase, keď sú deti u nej, chodieva s deťmi plávať. Otec zároveň poukázal aj na incident, ktorý sa odohral asi v júni 2015, keď si chcel deti zobrať so sebou vrámcí realizácie styku a matka spolu so svojou matkou sa deti pokúsili vybrať z auta pri preberaní detí. Toto otec považuje za pokus narušiť výkon súdneho rozhodnutia a narušilo by to celý priebeh výkonu striedavej starostlivosti. Zároveň otec namietal správu zo šetrenia pomerov na strane matky, ktorú vypracoval UPSVaR Poprad v decembri 2014, kde boli uvedené nepravdivé veci a žiadal, aby úrad vykonal šetrenie správne a poskytol súdu relevantné informácie. Otec uviedol, že sa snaží matku informovať o všetkom, čo sa týka maloletých detí, avšak komunikáciu zo strany matky považuje za nevhodnú. V čase, keď sú mal. deti u matky, telefonuje s deťmi cez skype priemerne 2-5 minút za deň, pričom v priebehu uplynulých mesiacov minulého roka najmä s mal. Q. priemerne skypoval 30 minút, mal. H. bola ešte v útlom veku. Čo sa týka výpovede matky s tým, že sa nezdržiava v nájomnom byte vo Veľkej Lomnici a tým porušuje rozhodnutie súdu, otec uviedol, že s deťmi sa tam zdržiaval po dobu 6 mesiacov po dobu výkonu striedavej starostlivosti, ale na základe vážnej a podstatnej zmeny životnej situácie, neexistencie dostatočnej infraštruktúry na realizáciu voľnočasových aktivít, považoval za záujem mal. detí, aby realizoval striedavú starostlivosť v spoločnom byte v Bratislave a to od septembra 2015. Týmto zároveň preukázal, že sa vie o deti postarať, čo uvádzal aj znalkyni, pričom matka nebola s deťmi sama celý deň, nebola s nimi sama celých 24 hodín a preto má otec obavu z prípadného zverenia mal. detí do starostlivosti matky. Navyše rozhodnutie súdu o striedavej starostlivosti, ktoré konzultoval s viacerými advokátmi, presne neprikazuje zdržiavať sa na jednom mieste, pretože by sa jednalo o obmedzenie základných ľudských práv a slobôd a ak nastali určité zmeny v životnej situácii a je to v súlade so záujmami mal. detí, má právo takto konať. Poukázal na to, akým spôsobom s maloletými deťmi do Bratislavy cestuje s tým, že deti prevezme z Hranovnice v sobotu o 18.hod., prvú zastávku majú v Liptovskom Mikuláši v McDonalde, kde sa deti najedia, je tam aj vyčlenený detský kútik s hračkami, kreslením, do Bratislavy cestujú rodinným vozidlom, deti majú k dispozícii tablet, kde si púšťajú rozprávky, mal. H. zvykne zaspáť po Liptovskom Mikuláši a mal. Q. približne v strede cesty. Takáto cesta nemôže mať zlý vplyv na deti. Po ceste späť sa zastavia v McDonalde Trenčín, deti počas cesty neplačú, mal. H. si pospí. Deti to nezaťažuje. Navyše navrhol niekoľkokrát matke, žeby s deťmi cestoval detským vagónom, ktorý má však cca 30 minút skôr ako si on podľa rozhodnutia súdu má prevziať deti, ale matka mu odmietla deti vydať pol hodinu skôr. Čo sa týka zdravotnej starostlivosti, deti majú stále trvalý pobyt v Bratislave, aj aktuálne záujmy deti sú viac v Bratislave ako v Hranovnici, súvisí to aj s výkonom zdravotnej starostlivosti a preto v súlade s legislatívou zaevidoval deti u lekára v Bratislave, kde deti zároveň začali navštevovať odbornú ambulanciu - ortopéda. Čo sa týka výberu škôlky, preferoval škôlku, ktorá je súčasťou Nemeckého lýcea v Bratislave a kde by deti následne mohli pokračovať v štúdiu, na toto lýceum boli deti zapísané do čakacej listiny a otec nevyklučuje, že by sa vybrala aj iná škôlka, resp. kým budú deti prijaté na lýceum, môžu navštevovať iné škôlky v Bratislave s vyučovacím jazykom nemeckým. Ak by mal. deti nenavštevovali MŠ so zameraním na nemecký jazyk, považuje toto za konanie nie v súlade so záujmom maloletých detí. V súvislosti s položenými otázkami zo strany právnej zástupkyne matky a s jeho vyjadreniami na adresu matky otec uviedol, že konanie matky v súvislosti so zadržaním detí v Hranovnici, bránenie v styku s otcom, iniciovanie konania na úpravu rodičovských práv a povinností a ďalšie kroky, sú vykonávané zo strany matky podľa jeho názoru účelovo s tým, že matka chce dosiahnuť, aby deti boli zverené do jej starostlivosti, žiť tam, kde jej budú pomáhať rodičia bez ohľadu na najlepší záujem detí, aby dostávala výživné a teda mala by plnú kontrolu nad deťmi a vylúčila by otca zo starostlivosti o deti. Je predsa v záujme detí, aby mali rovnocenný styk s oboma rodičmi, matka má vytvorené ideálne podmienky v byte v Bratislave a vždy bude proti tomu,

aby deti mal zabezpečené niečo menej ako sa im dá reálne zabezpečiť. Na otázku z akých dôvodov otec neakceptoval návrh vzájomnej dohody týkajúci sa toho, že zo spoločných finančných prostriedkov by boli uvoľnené financie na kúpu bytu v Poprade, kde by mohla matka s deťmi bývať a kde by aj mohol byť realizovaný styk s deťmi v čase príchodu otca do Popradu aj podľa vzájomnej dohody rodičov, otec uviedol, že v každej oblasti záujmu mal. detí vidí omnoho väčšie možnosti v regióne Bratislava a je potrebné, aby všetci brali do úvahy najlepší záujem mal. detí. Prostredie v Bratislave so všetkými možnosťami v každej oblasti života je lepšie pre maloleté deti. Otec uviedol, že najväčším problémom v celom konaní je určenie trvalého bydliska mal. detí, čo by odbúrало ostatné konania, pretože v ostatných veciach predpokladá možnosť dohody.

Dňa 25.4.2016 otec podal návrh na zmenu miestnej príslušnosti a navrhol, aby okresný súd preniesol príslušnosť na Okresný súd Bratislava 1 v zmysle ust. § 177 OSP a zároveň žiadal o spojenie vecí v konaniach, ktoré aktuálne prebiehajú na Okresnom súde v Poprade a to 15P/227/2014 o úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom, 14P/78/2016 o určení bydliska mal. detí a 15P/79/2016 o určenie MŠ.

Na poslednom pojednávaní dňa 17.6.2016 otec uviedol, že z prvotných úkonov súdu nie je zrejmé, či súd skúmal miestnu príslušnosť predtým ako začal vo veci konať a teda či bolo v tejto veci dodržané ust. § 105 s poukazom na výlučnú právomoc a príslušnosť podľa ust. § 88 ods. 1, písm. c) OSP, z ktorej by vyplývalo, že súd pred prvotnými úkonmi mal preskúmať, či je vôbec v danej veci príslušný konať. Ak by súd zistil, že sa jedná o takú podmienku konania, pre ktorú by konať nemohol, mal toto konanie zastaviť, resp. preniesť príslušnosť na príslušný súd, čo aj v súčasnosti navrhuje podľa § 177 ods. 2 OSP aj v tomto konaní. Jedná sa o taký nedostatok podmienky, ktorý v súčasnosti neodôvodňuje, aby Okresný súd v Poprade vydal rozhodnutie vo veci, resp. je potrebné odstrániť tento nedostatok konania prenesením príslušnosti na príslušný súd v Bratislave. Preto aj poukazuje na ust. čl. 48 Ústavy, podľa ktorého má každý právo na zákonného súdu, ktorý je vecne aj miestne príslušný.

K tomuto zaujala stanovisko právna zástupkyňa matky, ktorá uviedla, že námietku na zmenu miestnej príslušnosti pokladá za nedôvodnú a špekulatívnu zo strany otca. V čase podania predmetného návrhu sa matka spolu s maloletými deťmi na základe vzájomnej dohody rodičov (v uvedenom čase si otec mal hľadať prácu vo Švajčiarsku a matka mala zotrvať u svojich rodičov) sa zdržiavala v E. J. W.. Š. XXX/X a pokiaľ sa týka bydliska mal. detí, zo spisu je zrejmé, že maloleté deti prišli spolu s matkou do Hranovnice z Nemecka, pričom sa medzičasom chvíľu zdržiavali v Košiciach a v Bratislave sa táto rodina vôbec nezdržiavala. Deti sa začali zdržiavať v Bratislave až počas tohto konania a to na základe rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, kedy bola predbežným opatrením nariadená striedavá starostlivosť a kedy si aj v súčasnosti otec do Bratislavy berie deti v pravidelných intervaloch. Striedavá starostlivosť bola pritom súdu nariadená aj s tou podmienkou, keď otec odprezentoval krajskému súdu, že sa bude s maloletými deťmi zdržiavať vo Veľkej Lomnici. Túto podmienku dodržiaval len niekoľko týždňov a na základe svojvoľného uváženia s deťmi sa sám začal zdržiavať v Bratislave. Na uvedenú výpoveď otec reagoval tým spôsobom, že nie je pravdou, žeby existovala taká dohoda s matkou, že deti budú niekoľko týždňov na trvalom alebo prechodnom pobyte v Hranovnici. Súhlasil s návštevou v trvaní pár dní resp. týždňov. Matka 28.8.2014 podávala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností, čo je podľa jeho výpočtov 18-ty deň jej návštevy u starých rodičov detí a toto nemožno označiť za obvyklý pobyt detí v obci Hranovnica. Od júla 2014 majú obe deti nahlásený trvalý pobyt na adrese Bratislava, Ž. XB. S týmto nahláseným trvalým pobytom súhlasili obaja rodičia a tento trvalý pobyt bola zapísať matka maloletých detí. Toto považuje otec za jediný existujúci súhlas rodičov ohľadom podstatnej otázky a to bydliska maloletých detí. Žiaden iný písomný súhlas oboch rodičov neexistuje. Od polovice septembra 2015 sa zdržiava spolu s mal. deťmi v bydlisku v zmysle realizácie striedavej starostlivosti na adrese Bratislava, J. V. X a zdržiava sa v spoločnom byte rodičov mal. detí a v bydlisku, s ktorým súhlasili obidvaja rodičia. Šetrenie pomerov v r.2014 vykonané UPSVaR Poprad nebolo pravdivé a v súvislosti s novou správou, ktorá bola predložená v r.2016 sa jedná o vážne rozdiely a nepravdivé skutočnosti. Otec namietal šetrenie pomerov vykonané v decembri 2014, ktoré následne malo vplyv na vydanie predbežného rozhodnutia v januári 2015 a malo vplyv aj na nadväzujúce konania. Na základe toho pochybil aj súd, pochybil aj úrad práce. Správa kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov z r.2014 neobsahuje zmienku o tom, koľko ľudí reálne bývalo v tomto rodinnom dome a boli zamlčané 3 osoby. Ďalej otec uviedol, že má výhradu voči správe kolízneho opatrovníka aj z r.2014 aj z r.2016 a to v tom smere, pokiaľ sa týka stavebných noriem „na prízemí sa nachádza obývačka plus kuchyňa, nejedná sa o obytné miestnosti“. Podľa aktuálneho platného stavebného zákona dané miestnosti nemajú byť používané ako obytné miestnosti, pretože nespĺňajú svetelnotechnické normy, čo má vplyv na psychický

vývoj človeka ako takého a jedná sa o viacero chorôb, ktoré sú priamym následkom, ak človek obýva miestnosti, ktoré tieto normy nespĺňajú. Otec sa taktiež bližšie vyjadril k svojim osobným a majetkovým pomerom v tom smere, že do 31.8.2015 bol zamestnancom aj konateľom spoločnosti ZET Consulting, v pracovnej zmluve mal dohodnutú mzdu vo výške 360 eur. Ako konateľ spoločnosti nemal vyplatené žiadne odmeny. Táto firma na základe zmluvy o dielo resp. zmluvy o poskytnutí služby vykonávala určité práce pre švajčiarsku firmu. Fírme boli uhrádzané v zmysle kontraktu finančné prostriedky, avšak ako jediný spoločník a konateľ tejto spoločnosti nevidel perspektívu v predmetnej firme a kontrakt s odberateľom bol ukončený k 31.5.2015. V súčasnosti je likvidátorom tejto spoločnosti. V tom čase už prebiehalo konanie ohľadom úpravy rodičovských práv a povinností, otec zväžil všetky priority, chcel sa venovať deťom a minimalizoval pracovné aktivity a realizoval striedavú starostlivosť. Aj z týchto dôvodov došlo k úplnému ukončeniu kontraktu. Preto sa rozhodol, že sa zamestná v rodinnej firme a to od 1.8.2015 alebo od 1.9.2015. Zmena vrámci finančných záležitostí nenastala, dosahuje minimálnu mzdu. Všetky poplatky týkajúce sa bytu v Bratislave na ul. J. V. hradí otec - 150 eur nájomné za byt, 20 eur elektrina, domová daň raz ročne. Hlavné výdavky súvisia s cestovaním po deti a späť okolo 400 eur mesačne. Všetky tieto výdavky hradí sám, matka sa na týchto výdavkoch nepodieľa. Jeho výdavky prevyšujú príjmy, bol nútený zadlžiť sa u rodiny a pravidelne si požičiava na vykrytie týchto výdavkov. Jeho dlh v súčasnosti voči rodinným príslušníkom činí 5.tis. až 6.tis. eur. Poukázal na to, že matka poberá prídavky na deti, pričom sa o deti stará len polovicu času v mesiaci a blokuje vysporiadanie majetku. Z likvidačného zostatku spoločnosti ZET Consulting očakáva príjem vo výške 354 eur. Čo sa týka majetkových pomerov, spolu s manželkou vrámci BSM sú spoluvlastníkmi G. J. W., J. V. X, G., A. J. M. N., G., K. Q. V. XXX S. I. S. E., V.. V podielovom spoluvlastníctve spolu s manželkou každý v jednej polovici vlastní byt na ul.Z., K. (byt užívajú rodičia otca, náklady hradia jeho rodičia, aj veľká časť finančných prostriedkov na zakúpenie bytu bola poskytnutá jeho rodičmi), ďalej je výlučným vlastníkom bytu na ul. Ž. XB, G., ktorý nadobudol pred manželstvom a kde tiež finančný obnos na zakúpenie bytu poskytli jeho rodičia. Ďalej v BSM vlastní dve osobné motorové vozidlá, jedno užíva otec, jedno užíva matka. Otec uviedol, že v čase, keď sa o deti stará, zakupuje im ošatenie, obuv, lieky, hračky, špeciálnu obuv na odporúčanie lekárov. Okrem toho poskytuje všetky financie na zážitkovú formu výletov - návšteva autosalóna, výstava motocyklov, deň otvorených dverí Volkswagen, otvorenie bratislavského mostu, návšteva kvalitných ihrísk, interiérové detské ihriská, ďalej sú to výdavky na cestovné, stravné, poplatky za parkovanie. Ďalej otec uviedol, že stojisko na parkovanie na ul. Nová Rožňavská patrí k bytu. Čo sa týka bytu v Košiciach, k prepisu tohto bytu došlo pred viac ako 10 rokmi a to na základe zmluvy, ktorou rodičia darovali jemu a jeho sestre predmetný byt každému v jednej polovici. Tento byt však reálne nikdy neprebral, neužíval a neplatí zaňho žiadne poplatky. Navyše na uvedených bytoch, či už v Košiciach, v Bratislava na Ž. ako aj v Prahe sú zriadené vecné bremená spočívajúce v doživotnom užívaní týchto nehnuteľností jeho rodičmi. Taktiež čo sa týka ornej pôdy v obci Chyžné v obci Rožňava, z tohto mu neplynie žiaden príjem, žiadne výnosy a toto vlastníctvo je ďalej viazané na to, aby ostalo pre jeho deti alebo sestrine deti. Otec zároveň uviedol, že podal návrh na spojenie vecí, návrh na prenesenie príslušnosti na iný súd, návrh na vykonanie dôkazu - kontrolný resp. dodatočný znalecký posudok a návrh na vypočutie p.F., K.A. a dožiadanie si správ z polície o ukončení trestného stíhania. V záverečnej reči otec uviedol, že poukazuje na správanie sa matky, ktorá po 10 rokoch spoločného života na základe účelových, vykonštruovaných, vymyslených, prekrútených tvrdení premiestnila a zobrala, resp. uniesla deti druhému rodičovi a toto považuje za maximálne necitlivý, dokonca primitívny spôsob riešenia. Je zrejmé, že aj súdom vybraná znalkyňa konštatovala, že z akých dôvodov má matka takéto správanie, ak manžel necháva pre ňu 3-izbový byt v Bratislave, v čom je problém, prečo musí utekať 350 km, pričom nie je odôvodnený matkin strach z otca, keď s ním doposiaľ 12 rokov žila a vedela, s kým žije v spoločnej domácnosti. Aj v prípade nezhôd medzi rodičmi toto sa nemuselo riešiť vytváraním neistoty pre deti a zahrnutím rodičov do abnormálneho stavu. Ak spolu nevedeli žiť v jednej domácnosti, mohol si jeden z nich nájsť iné bývanie v Bratislave, ušetrili by sa deti, náklady, práca úradu, súdu a bola by oveľa jednoduchšia dohoda. Matka však zvolila nezdravú formu, až s príznakmi terorizmu, bez varovania zadržala deti a spravila jednostranné rozhodnutie. Dohoda sa mohla uzavrieť v lete 2014, mohla byť aj o financiách a o vyporiadaní majetku, lenže matka sa rozhodla pre inú formu konania. V najlepšom záujme maloletých detí predsa bolo, aby sa dohodli na bydlisku, starostlivosti, stačilo pred mediátorom a mohla sa upraviť seriózna slušná dohoda, ktorá by bola najviac v záujme pre deti. Ďalej sa treba venovať aj budúcnosti maloletých detí. Pokiaľ budú deti zverené matke, budú žiť ďalej v Hranovnici - sú to nevyhovujúce hygienické podmienky, hygiena bývania bude slabá, priestorová primeranosť minimálna, matka len verbálne bude deklarovať, ako má deti rada, ale čomu ich nepriamo naučí - robiť podvody, nechať priživovať sa na otcovi cez výživné s tým, že to je tá správna forma ako aj ony majú konať v budúcnosti. Matka verbálne vychová z detí príživníkov, ktorí budú zakomplexovaní a budú bývať

s ďalšími 9 ľuďmi, kde nie je jasné, kto je hlava rodiny, kto o čom rozhoduje, deti nebudú mať záujem pracovať na sebe, zdokonaľovať sa, pretože budú naučené, že niekto im stále platí peniaze. Stanú sa z nich nezamestnaní a budú sa príživovať. Takéto krivé rozhodnutie súdu ukáže až čas. Vždy bude poukazovať na to, čo je pravdivé, správne, čo je v súlade so zákonom a čo nie je v súlade so zákonom. V nadväznosti na uvedený znalecký posudok je potrebné, aby sa nevyťahovali jednotlivé tvrdenia alebo stanoviská znalkyne, ale aby bola vec posudzovaná komplexne a nerešpektovanie niektorých častí alebo posudku pedopsychiatra je analogické ako keby dieťaťu nebola podaná časť liekov, ktoré predpísal lekár. Splnomocnená zástupkyňa otca sa pripojila k záverečnej reči otca.

Právna zástupkyňa matky poukázala na to, že v tomto prípade sú splnené podmienky miestnej príslušnosti. Návrh otca na vykonanie dôkazu vypočutím p.F. M. K..A. považuje za nepodstatný pre účely tohto konania. Čo sa týka prihlásenia a odhlásenia detí z MŠ (riaditeľka MŠ v Hranovnici p.A.), toto sa preukazovalo v konaní o určenie škôlky, ktorú majú deti navštevovať a ani vyjadrenie p.F. by neprinieslo žiadne podstatné okolnosti dôležité pre rozhodnutie v tejto veci.

V záverečnej reči uviedla, že s poukazom na vykonané dokazovanie v súvislosti s výpoveďami matky a otca možno konštatovať, že ich výpovede sú diametrálne odlišné. Materiály predložené zo strany otca právna zástupkyňa hodnotí ako veľmi silný a hrubý nátlak vo vzťahu k matke, znevažujúce osobu matky, kedy otec opakovane „v záujme detí“ znevažuje osobu matky. Dôvodom, prečo matka opustila svojho manžela, boli opakované nezhody medzi nimi a nátlakový spôsob konania zo strany otca detí. V predmetnej veci bolo vykonané aj znalecké dokazovanie, pričom zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že znalkyňa doporučuje zveriť obe maloleté deti do výlučnej starostlivosti matky a upraviť styk otca s deťmi. Tento záver znaleckého posudku akceptujú, s výhradou že tento styk by mal byť vo vzťahu k otcovi upravený každý párný víkend v čase od piatku od 16.hod. do nedele do 18.hod. Čo sa týka miesta pobytu maloletých detí a s tým súvisiace spoločensko-ekonomické zázemie obidvoch miest, obe mestá toto poskytujú. Právna zástupkyňa poukázala na prehľad o možnostiach kultúrneho a spoločenského vyžitia maloletých detí v meste Poprad, ktorý predkladala vo veci vydania predbežného opatrenia v súvislosti s určením bydliska maloletých detí. Aj okres Poprad má obrovské a rozsiahle možnosti, kde je možné rovnocenne zabezpečiť výchovu a vzdelávanie oboch maloletých detí, avšak na strane matky je aktuálne obmedzená finančná situácia, ktorá jej v plnom rozsahu neumožňuje využiť všetky možnosti. S ohľadom na vek oboch mal. detí je skutočne nepodstatné, či deti budú obývať veľký byt v Bratislave, či budú navštevovať 6 alebo 10 interiérových, exteriérových alebo akýchkoľvek iných ihrísk. Deti sú v nízkom vývojovom a vekovom období, je pre ne vekovo prirodzené, že potrebujú úzky tesný kontakt s matkou a ak je to možné, tak samozrejme aj s otcom. V tomto štádiu vývoja oboch detí je podstatné stabilné zázemie a to hlavne s dôrazom na citové zázemie detí. Pre deti je dôležité, akým spôsobom sa správajú obaja rodičia navzájom k sebe, je nevyhnutné, aby deti získali pocit istoty a stability, aby mali jedno miesto, kde chodia jesť, spať a neboli stále na cestách medzi Popradom a Bratislavou. Ďalej poukázala aj na správanie otca vo vzťahu k inštitúciám, napríklad v tom smere, že otec namietal, že detská pediatrička v Poprade prijala deti do svojej starostlivosti ako pediater a nemala súhlas otca, na druhej strane bez akýchkoľvek problémov zabezpečil zaevidovanie oboch maloletých detí v detskej ambulancii v Bratislave a takýmto spôsobom účelovo zabezpečuje podmienky pre to, aby bol v pozícii toho lepšieho a vhodnejšieho rodiča. Otec detí opakovane komunikoval aj s UPSVaR, matke robil prekážky pri získaní nároku na rodičovský príspevok, pričom vedel, že toto je jediný zdroj jej príjmu. Následne matku prezentuje ako neschopnú. Rieši sa tu otázka vzťahov rodičov navzájom, ale podstatná je otázka rodičovských práv vo vzťahu k maloletým deťom. Je pravdou, že na strane matky je momentálne čo sa týka bývania aj finančnej situácie zložitejší stav, ale nemôže sa urobiť úvaha o tom, komu zveriť deti a matku vylúčiť len kvôli tomu, že v prvom rade chcela zabezpečiť deťom šťastný život a uniknúť pred opakovanou konfrontáciou a nátlakom zo strany otca. Vzhľadom k týmto okolnostiam žiadala zveriť obe maloleté deti do výlučnej starostlivosti matky, určiť styk každý druhý víkend od piatku od 16.hod. do nedele do 18.hod. a čo sa týka určenia výšky výživného, žiadala určiť výživné v zmysle návrhu, nakoľko je v možnostiach a schopnostiach otca, aby hradil takéto výživné. Právna zástupkyňa si uplatnila náhradu trov konania, nakoľko matke zabezpečuje bezplatné právne zastúpenie.

Matka v predmetnej veci uviedla, že toho času je na rodičovskej dovolenke, rodičovský príspevok jej bol priznaný od 3.8.2014 vo výške 203 eur mesačne a taktiež poberá rodinné prídavky na obe maloleté deti. Je spoluvlastníčkou nehnuteľností vrámci BSM tak ako to vyplýva z výpovede otca, iné nehnuteľnosti nevlastní a čo sa týka hnuťelných vecí, v súčasnosti užíva auto, ktoré je taktiež v BSM. Odkedy je s deťmi v Hranovnici, okrem rodičovského príspevku iný príjem nemala. Nepracovala ani brigádnicke. Po zavedení striedavej starostlivosti uvažovala o tejto možnosti, avšak striedavá starostlivosť sa realizuje v týždňových intervaloch, čo je krátka doba pre možnosť brigády. Momentálne zasiela rôzne žiadosti,

chce sa zamestnať, ku dňu pojednávania zatiaľ nemá žiadnu reálnu odpoveď v súvislosti s nástupom do práce. Pripojila sa k výpovedi svojej právnej zástupkyne.

Kolízny opatrovník vo svojej záverečnej reči uviedol, že v tomto prípade je dôležité upriamiť pozornosť či deti zvládajú dva domovy, či sú schopné tieto dva domovy vnímať. Ak dieťa strieda domov po týždni, či si vôbec vie niekde vybudovať stabilné prostredie, kde sa cíti doma a bezpečne. Jeden týždeň zažíva iný model výchovy a druhý týždeň to môže byť celkom iné. A v období, keď sa práve učí, čo je správne, to môže byť pre dieťa veľmi zmätočné. Naopak, model výchovy, keď si druhý z rodičov berie dieťa každý druhý víkend, v prípade prázdnin aj na dlhšiu dobu a trávi s ním dlhší čas aj počas letných prázdnin, môže byť pre dieťa oveľa prínosnejší. V prípade, že jeden z rodičov môže poskytnúť dieťaťu nadštandardné životné podmienky a druhý z rodičov základné životné podmienky, je ten druhý znevýhodnený a veľmi ľahko by z psychologického hľadiska mohlo dôjsť k situácii, že dieťa si skôr zvykne na pohodlnejší spôsob života na vyššej úrovni aj napriek tomu, že citové väzby k rodičom môžu byť rovnaké. Rodičia sa potrebujú naučiť prispôbovať sa potrebám dieťaťa a nie je úlohou dieťaťa prispôbiť sa potrebám rodičov, keďže dieťa na to nemá potrebnú výbavu a je závislé na rodičovi. Starostliví a milujúci rodičia nekalkulujú s výmenou alebo súperením o svojich úlohách, ale usilujú sa spolupracovať na svojich rodičovských pozíciách. Dbajú, aby dieťa malo jeden domov, jednu posteľ, jednu mamu, jedného otca a jeden svet. Rozchodom rodičia pripravujú dieťa o jeho právo na najprirodzenejšiu starostlivosť vo fungujúcej rodine a vystavujú ho „náhrade“, ktorá sa môže viac alebo menej približovať k ideálnej výchove. Pre rodičov býva ťažké zvládať vlastné pocity, smútok, sklamanie, hnev a súčasne tieto pocity aj seba kontrolovať pred dieťaťom bez toho, aby sa preniesli do detského sveta. Dieťa si od narodenia vytvára primárnu väzbu so svojou matkou. Matka je zdrojom bezpečia, ochrany a výživy a separáciou od svojej biologickej matky dieťa vždy prežije významnú stratu a táto strata môže mať významné dôsledky vo vývinovo citlivých obdobiach, ako je obdobie okolo troch rokov veku dieťaťa. Úlohou otca je chrániť a podporovať primárnu väzbu medzi dieťaťom a jeho matkou, pričom matka začleňuje otca v starostlivosti o dieťa, aby sa postupne mohla začať formovať medzi dieťaťom a jeho otcom. Je to ďalšie jedinečné puto, ktoré dieťaťu otvára iné vzťahy okrem primárnej osoby matky. Matka však ostáva tou centrálnou osobou, ku ktorej sa dieťa navracia. Táto okolnosť je daná biologickými a psychologickými danosťami ľudského rodu a nie je spôsobená sociálnou, kultúrnou alebo rodovou preferenciou ako sa niekedy mylne predpokladá. Väzba na matku v prvom rade a väzba na otca v druhom rade sú pre dieťa veľmi dôležité, univerzálne majú doplňujúci nekonkurenčný charakter. Nie je v záujme dieťaťa, aby sa otec usiloval byť dieťaťu matkou alebo matkinou konkurenciou vtedy, keď matka je spôsobilou materskou osobou a to ani za predpokladu, ak sám musí zvládať porozchodové straty a ďalšie nevýhody. Z týchto dôvodov sa pripájajú k návrhu matky a navrhujú, aby maloleté deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti a otcovi aby bolo stanovené primerané výživné.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa s pripojenými listinnými dôkazmi ako aj s obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov F.. S. E. M. F.. G. E., ktoré manželstvo doposiaľ trvá. Rodičia mal. detí nežijú v spoločnej domácnosti od letných mesiacov 2014.

Na tunajšom súde sa viedlo konanie pod sp.zn. 15P/254/2014, v ktorom otec žiadal návrat maloletých detí do miesta ich obvyklého pobytu v Bratislave na ul. J. V., pričom súd rozhodol uznesením 15P/254/2014-24 zo dňa 17.10.2014 tak, že návrh otca na vydanie predbežného opatrenia zamietol a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 16.12.2014.

Ďalej na súde sa viedlo konanie pod sp.zn. 14P/334/2014 o nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom otec žiadal odovzdať maloleté deti v mieste ich aktuálneho pobytu a to vo vopred dohodnutom termíne, ktorý návrh neskôr upravil na zverenie maloletých detí do striedavej starostlivosti, pričom okresný súd toto predbežné opatrenie zamietol a zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi. Voči tomuto rozhodnutiu otec podal odvolanie a Krajský súd v Prešove rozhodnutím pod sp.zn. 11CoP/4/2015-53 zo dňa 19.3.2015 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa a zveril maloleté deti do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Striedavá starostlivosť sa realizuje tak, že otec je oprávnený mať v starostlivosti mal. deti každý párny týždeň v kalendárnom roku od soboty nepárneho týždňa od 18.hod. do nasledujúcej soboty do 18.hod. Matka je oprávnená mať mal. deti v starostlivosti každý nepárny týždeň v kalendárnom roku a to od soboty párneho týždňa od 18.hod. do nasledujúcej soboty do 18.hod. Otec si deti prevezme v mieste bydliska matky a odovzdá ich taktiež v mieste bydliska matky. Predbežné opatrenie trvá vo doby právoplatného rozhodnutia vo veci úpravy práv a povinností vedenej na OS Poprad pod sp.zn. 15P/227/2014.

Na tunajšom súde prebieha konanie pod sp.zn. 15P/79/2016 o určenie materskej škôlky pre maloleté deti, v ktorom konaní otec žiadal vydať aj predbežné opatrenie, pričom súd udelil súhlas namiesto matky detí na zápis mal. detí do MŠ Detské centrum Kvetinkovo v čase, kedy maloleté deti budú v starostlivosti otca a zároveň súd udelil súhlas namiesto otca detí na zápis mal. detí do MŠ Hranovnica, ktorú budú deti navštevovať v čase starostlivosti matky počas realizácie striedavej starostlivosti a to až do doby právoplatného skončenia veci 15P/227/2014. Takéto rozhodnutie bolo potvrdené Krajským súdom v Prešove v konaní pod sp.zn. 9CoP/2/2016-116 zo dňa 23.6.2016.

Zároveň na tunajšom súde prebieha konanie pod sp.zn. 14P/78/2016 o určenie trvalého bydliska maloletých detí, v ktorom otec žiadal, aby súd určil trvalé bydlisko maloletých detí v Bratislave a zároveň v tomto smere žiadal vydať aj predbežné opatrenie. Okresný súd v Poprade návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol, nakoľko deti aj na základe predložených listinných dôkazov majú evidovaný trvalý pobyt v registri obyvateľov na adrese Ž. XXXX/XB, G. - N. S. a toto doposiaľ zmenené nebolo. Voči tomuto rozhodnutiu sa otec odvolal a v súčasnosti prebieha odvolacie konanie na Krajskom súde v Prešove.

Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že otec mal. detí je zrelou osobnosťou, intelektovo zdatnou, s intelektovou úrovňou dosahujúcou pásmo vyššieho nadpriemeru a s vyváženou kvalitatívnou úrovňou jednotlivých intelektových funkcií. Osobnosť je autokraticky štruktúrovaná, akcentovaná. Emocionalita vo vzťahu k mal. deťom pozostáva z pozitívnych citových kvalít, čo ho robí príťažlivým pre deti, predovšetkým pre syna. Ku deťom má nepochybne dobrý vzťah, svoje deti miluje a nezobrazili sa u neho známky duševného ochorenia v zmysle psychózy. Pokiaľ sa týka matky, ide o osobnosť intelektovo zdatnú, taktiež s intelektovou úrovňou v sociálnej zložke dosahujúcej pásmo vyššieho nadpriemeru, kvalitatívna úroveň intelektových funkcií je rovnomerná, mentálne funkcie sú rovnomerne rozvinuté bez známk patológie. Jedná sa o osobnosť hyperkonformnú, závislejšiu od okolia. Oblasť emotivity má stabilizovanú, je schopná vytvárať city k druhým dostatočnej hĺbky aj trvania. Svoje deti miluje a sú jej dominantnou prioritou, je orientovaná na rodinu. Nepotvrдили sa u nej známky duševnej poruchy ani známky depresívnej poruchy. Znalkyňa poukázala na to, že deti preberajú názory a postoje zo psychosociálneho prostredia, v ktorom sa aktuálne nachádzajú, čiže u otca preberajú jeho názory a vyjadrenia, u matky jej názory a vyjadrenia a u detí dochádza k takzvanej nepriamej manipulácii a to bez vyvíjaného úsilia rodiča. V konkrétnom prostredí sa dá predpokladať aj priame ovplyvňovanie maloletých detí účastníkmi konania, ale aj ich rodinnými príslušníkmi, ale nedá sa to objektívne ani potvrdiť ani vylúčiť. Prechod od jedného rodiča k druhému sa prejavuje u mal. Q. incipientnými poruchami správania a emócií, prejavujúcimi sa odmietaním druhého rodiča, vzdorom, tvrdohlavosťou, upútaním pozornosti a neistotou. Obaja rodičia striehnu na tieto prejavy a účelovo ich interpretujú ako výsledok negatívneho pôsobenia toho druhého rodiča. Je to však prejav pomalšej adaptácie maloletého dieťaťa na zmenu. To platí aj vo vzťahu o posudzovaní jedného rodiča na adresu druhého rodiča, či už bez prítomnosti maloletých detí, ale aj v prítomnosti maloletých detí. Pri zvýšenom psychickom tlaku, ktorý spúšťajú problémy a konflikty medzi rodičmi, sa u oboch rodičov zobrazujú tendencie k labilnej afektivite a emotivite, ktorá sa prejavuje v správaní aj smerom do okolia. Otec je afektívne útočný s invektívami na matku, s prejavmi verbálneho napádania, osočovania, útočnosti, neschopnosti až podozrievavosti z duševnej choroby a možno tu hovoriť o náznakoch verbálnej agresivity. Matka je odmietavá, nechce sa stretnúť s otcom, odmieta komunikáciu riešiť rodinnú situáciu s otcom či už na súde alebo u mediátora, ide u nej o vyhýbavé správanie resp. nevyjadrenie sa, únik zo situácie, manipulovanie, až o náznak formy skrytej agresie, to znamená nedá šancu druhému riešiť danú situáciu, pretože k riešeniu sú potrební obidvaja rodičia. Matka ani otec netrpia poruchou osobnosti v zmysle duševnej poruchy, ktorá by mohla mať negatívny vplyv na starostlivosť o maloleté deti a ich výchovu. Citové väzby a vzťahy maloletých detí k obidvom rodičom sú pozitívne, city sú stabilné, vrúcne a maloleté deti majú k obom rodičom vytvorené silné citové puto. Sú šťastné a spokojné u každého z rodiča, majú rodičov rovnako rady a tešia sa ich prítomnosti. Objektívne neinklinujú viac ani k jednému rodičovi. Z ich vekového obdobia vyplýva, že deti uprednostňujú viac toho rodiča, u ktorého sa aktuálne nachádzajú. Diametrálne rozdiely sú však medzi sebahodnotením a hodnotením druhým rodičom. Jeden rodič o druhom sa vyjadruje krajne negatívne a aj účelovo. Napriek týmto rozdielom deti majú svojich rodičov rady, majú záujem byť s obidvoma rodičmi, nepreferujú ani prostredie matky ani prostredie otca, neriešia koho ľúbia viac a koho menej. Maloleté deti majú pozitívny vzťah aj k prípadným členom širšej rodiny. Na pozitívne podnety reagujú pozitívnym citom, ktorý je odpoveďou na príjemný zážitok, deti sa radujú, tešia. Na negatívne podnety odpovedajú negatívnym prežívaním, cítením a správaním, kričia, odmietajú, zlostia sa. Emočná zložka v tomto veku je ešte nezrelá, rozvíja sa. Deti nemajú negatívny vzťah k niektorému z rodičov, neodmietajú styk ani s otcom ani s matkou. Vzhľadom k svojmu veku nie sú schopné racionálne diferencovať, ktoré

psychosociálne prostredie je vhodné pre ich zdravý fyzický a psychický vývin, najlepším prínosom pre ich osobnostný rozvoj. Výchovné prostredie ani u jedného z rodičov nie je v súčasnej podobe vhodné alebo vhodnejšie, čiže ani výchovné prostredie otca, ktorý býva s mal. deťmi v podnájme alebo v Košiciach alebo v Bratislave, ani výchovné prostredie matky, ktorá býva s deťmi v jednej izbe rodinného domu svojich rodičov. Aktuálne sú obidve možnosti výrazne obmedzené vrámci pozitívneho prínosu osobnostného rozvoja mal. detí. Matka uvádza, že nechce žiť v spoločnej domácnosti s otcom a už vôbec nechce žiť v byte v Bratislave, avšak otec vyjadril ponuku, že je ochotný v byte nebývať, tento prenechať matke a v tomto byte môže žiť matka s maloletými deťmi. Intelektová úroveň predurčuje obidvom rodičom vychovávať svoje mal. deti rovnakým podielom, obidvaja rodičia milujú svoje deti a tiež obe deti majú rady svojich rodičov. Avšak výchovné prostredie z hľadiska zdravého, psychického, mentálneho vývinu obidvoch maloletých detí a hlavne v tomto veku u mal. Q., je vhodné psychosociálne prostredie v Bratislave a to z dôvodov - bytové podmienky ako kvalita bytu, priestorová primeranosť, hygiena, kultúra, podmienky bývania, prostredie, dostupnosť, kvalitnejšia MŠ s rôznym zameraním, kde sa môže dieťa rozvíjať v nemeckom jazyku, bohatšia ponuka rozširovania si vedomostí, zručností vo voľnočasových aktivitách, možnosť jazykového vzdelávania, športových aktivít, umeleckých škôl. Je to aj vhodná poloha týkajúca sa zamestnania rodičov, či už možnosť pracovať v zahraničnej firme u otca, ako aj väčšia pravdepodobnosť zamestnania matky, čiže aj ekonomická resp. finančná stránka je prijateľnejšia a dostupnejšia. Aktuálne psychosociálne prostredie má negatívny vplyv na rozvoj mentálnej stránky u mal. Q., intelektová úroveň maloletého dosahuje oblasť priemeru, pričom dispozíciu má dieťa v oblasti nadpriemeru, čiže dieťa aktuálne stagnuje. Aj z tohto dôvodu je ako kvalitnejšia stimulácia prostredia v Bratislave. Ďalej znalkyňa v záveroch uviedla, že vzhľadom k aktuálnemu vývinovému vekovému obdobiu mal. detí doporučuje tieto znalkyňa zveriť do osobnej starostlivosti a výchovy matke. Zároveň doporučuje upraviť styk otca s maloletými deťmi na každý páry týždeň od stredy do pondelka takým spôsobom, že pokiaľ by maloleté deti navštevovali MŠ, otec by si mal. deti vyzdvihol v stredu z MŠ a priviedol by ich do MŠ v pondelok ráno. Ak by mal. H. nenavštevovala MŠ, môžu si rodičia aj toto dieťa odovzdávať v škôlke. Táto alternatíva je vhodná, pokiaľ je matka na materskej dovolenke a otec je pracovne aktívny a zamestnaný. Pokiaľ obidvaja rodičia budú zamestnaní, je možné uvažovať aj o styku detí s rodičmi formou striedavej výchovy. V nepárnom týždni je možné, aby sa otec stretával s maloletými deťmi aspoň jedno popoludnie v týždni. Pri alternatíve zverenia mal. detí do osobnej starostlivosti matky je potrebné umožniť otcovi stretávať sa s maloletými deťmi v čo najväčšom možnom rozsahu, avšak je potrebné akceptovať a zohľadniť vývinové obdobia oboch mal. detí. Prázdniny znalkyňa doporučila rozdeliť rovnakým dielom. Dôrazne však upozornila na skutočnosť, že je bezpodmienečne nutné a potrebné, aby pre obidvoch rodičov boli prioritou ich maloleté deti, čo sami obidvaja rodičia síce navonok toto deklarujú, ale v skutočnosti pretrvávajú vzájomné konflikty, nerešpektovanie sa, boj o pozíciu, kto je lepší a kto schopnejší a kto nerespektívny, nespoľahlivý, nezodpovedný, prípadne až duševne chorý. Je nutné, aby sa obidvaja rodičia zamerali na spoločné výchovné postupy, pravidelnosť činností a aktivít, rituálov denného režimu, jednoducho aby výchovné prostredie poskytlo maloletým deťom stabilitu v prostredí, istotu vo vzťahoch, pozitívne city v emóciách, nekonfliktnosť. Rodičia svoje konflikty majú riešiť mimo prítomnosti maloletých detí, inak možno predpokladať, že časom sa môžu spustiť poruchy správania a emócií u maloletých detí.

V tomto smere znalkyňa vypovedala aj na pojednávaní dňa 24.2.2016. Poukázala aj na to, že v znaleckom posudku doporučila zveriť mal. deti do starostlivosti matky avšak s tým, aby bývala v Bratislave, kde sú úplne iné možnosti aj vo vzťahu k rozvíjajúcim sa osobnostiam maloletých detí. Nebolo to len z pohľadu bývania, ale z pohľadu všetkých okolností. Znalkyňa ďalej uviedla, že aj v rámci vykonania pohovoru pri vypracovaní posudku uvádzali sa aj možnosti bývania v iných mestách, avšak v závere znaleckého posudku poukázala na to, že momentálne je to najvhodnejšie riešenie situácie vzhľadom na to, že byť v Bratislave je okamžite k dispozícii, matka s deťmi tam môže ihneď bývať. Vzhľadom na to aj doporučila rozšírený styk mal. detí s otcom. Bývanie v Bratislave však nie je jediný faktor, z ktorého vychádzala pri vypracovaní znaleckého posudku. Taktiež uviedla, že u maloletých detí sa momentálne jedná o útlý vek a vzhľadom k štruktúre osobnosti jednak rodičov a jednak maloletých detí striedavá starostlivosť v tomto prípade nie je vhodným riešením, pretože už negatívne vplyva na správanie mal. Q..

Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Poprade zo dňa 17.12.2014 vyplýva, že na základe šetrenia v rodine E. na adrese E., Š. XXX, býva matka spolu s deťmi v poschodovom 5-izbovom dome, ktorý je vo vlastníctve rodičov matky. Starý otec je pracujúci dôchodca s príjmom cca 900 eur mesačne, stará matka je invalidná dôchodkyňa pracujúca na dohodu s príjmom cca 243 eur mesačne. Jedná sa o štandardne vybavenú a po hygienickej stránke udržiavanú domácnosť. Matka s maloletými deťmi má k dispozícii

samostatnú izbu, kde má každé z maloletých detí samostatné lôžko, izba je zariadená a prispôbená potrebám maloletých detí. Kuchyňa je spoločná a všetky náklady spojené s bývaním hradia starí rodičia. V tom čase bola matka nezamestnaná, bola žiadateľkou rodičovského príspevku a otec podľa vyjadrenia matky pracoval v oblasti IT s miestom výkonu práce vo Švajčiarsku. Bol živnostník, matka nevedela uviesť jeho príjem. Obe maloleté deti boli v evidencii pediatra MUDr. Dany Surgentovej v Poprade.

Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Poprade zo dňa 5.5.2016 vyplýva, že dňa 21.4.2016 bola vykonaná návšteva v súčasnej domácnosti matky a maloletých detí na adrese E., Š. XXX. Domácnosť sprístupnila matka a v čase návštevy sa doma zdržiavali aj iní členovia rodiny. V tom čase obe maloleté deti sa aktuálne zdržiavali u otca v Bratislave. V rodinnom dome sa na prízemí nachádza obývačka, kuchyňa, kotolňa, práčovňa, kúpeľňa a samostatné wc, tieto miestnosti užívajú všetci členovia domácnosti. Na poschodí sa nachádza izba matky a detí, spálňa rodičov matky, dve izby brata matky, ktoré užíva so svojou rodinou a wc. V dome žije 9 osôb, z toho 4 maloleté deti. Izba matky je priestranná a svetlá, je udržiavaná v čistote. Podľa matky má izba 22 m² a každé dieťa má svoje vlastné lôžko. V izbe sa tiež nachádza tv, zostava nábytku a veľa hračiek, pričom viaceré zodpovedajú potrebe detí k rozvoju motoriky a myslenia. V strede miestnosti je vytvorený bezpečný priestor na hru detí. Matka má zabezpečený dostatok ošatenia a obuvi pre deti. V rodine sa denne pripravuje teplá strava, niektoré potraviny sú výlučne z domácej produkcie a to celoročne aj sezónne. Deti majú podľa matky pestrú, na vitamíny a živiny pestrú stravu. K rodinnému domu patrí aj záhrada, kde majú maloleté deti vytvorený priestor na hru - domček na hranie, šmykačky, hojdačky, pieskovisko. Náklady na bývanie v rodinnom dome podľa vyjadrenia matky sú 300 eur mesačne, na týchto nákladoch sa matka podieľa sumou 40 eur mesačne. Jej príjem tvorí rodičovský príspevok a prídavky na dve deti celkovo vo výške 250 eur mesačne. Ďalej zo správy vyplýva, že rodinný dom bol postavený okolo r.1960, je riadne skolaudovaný, má pridelené popisné číslo. Obec voči rodine neviduje žiadne podližnosti.

Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Bratislave vyplýva, že dňa 21.4.2016 bolo vykonané v dopoludňajších hodinách šetrenie na adrese J. V. X, G. X. V čase šetrenia v domácnosti sa nikto nenachádzal a na základe zanechaného oznámenia sa v ten istý deň skontaktoval telefonicky F. S. E., pričom bol dohodnutý nový termín šetrenia. Dňa 5.5.2016 bolo ohlásené šetrenie rodinného prostredia na adrese J. V. X, G. X. Od posledného šetrenia zo dňa 13.10.2015 sa bytové pomery otca mal. detí nezmenili. Ide o 3-izbový byt v novostavbe. V čase opakovaného šetrenia bol byt na veľmi dobrej sociohygienickej úrovni. Celý byt je prispôbený potrebám detí, v byte majú dostatok hračiek a kníh. Obe maloleté deti spia v spálni s otcom, mal. Klaudia má vlastnú detskú postieľku, mal. Oliver spí pri otcovi. Deti majú k dispozícii aj vlastnú izbu. Šetrením bolo zistené, že deti majú v domácnosti vytvorené vhodné podmienky. Otec uviedol, že deti sú od januára 2016 evidované u praktickej lekárky MUDr. Šimovičovej. Zároveň uviedol, že je ochotný prenechať tento byt matke, aby bývala s deťmi v Bratislave. V čase šetrenia boli v domácnosti aj maloleté deti, obe boli čisto oblečené, vyzerali spokojné a v neformálnom rozhovore bez prítomnosti otca mal. Q. uviedol, že v sobotu idú k mame, raz sú u tatina a potom u maminy. Vozieva ich vždy tatino autom, idú po diaľnici, zastavia sa v McDonalde na mäsko s hranolkami a hračkou. Tatino sa s nimi doma hrá, chodia s ním na ihrisko, kde je preliezka. Na otázku čo robia s maminou, mal. Oliver odpovedal, že si už nepamätá. Otec vyzval deti, aby im ukázali fotografie z autosalónu. Otec sa deťom prihovára slovensky aj nemecky, na čo deti spontánne reagujú. Taktiež uviedol, že plánuje s deťmi chodiť plávať, bicyklovať, chodia spolu na pravidelné prechádzky v doobedňajších aj poobedňajších hodinách. V peknom počasí chodia na vonkajšie ihriská, v zlom počasí na ihriská v nákupných centrách. Otec detí uviedol, že pracovné povinnosti má zariadené tak, aby mu umožnili venovať sa deťom.

Zo správy od detskej lekárky MUDr. Surgentovej, MPČL 29, Poprad, vyplýva, že maloleté deti boli zaevidované v jej ambulancii od 5.8.2014 po ich presťahovaní sa z Nemecka do obce Hranovnica. Zdravotnú starostlivosť poskytovala na základe dohody, ktorú v mene detí podpísala zákonná zástupkyňa, v tomto prípade matka. Deti navštevovali ambulanciu v sprievode matky, otec sa o zdravotný stav detí informoval telefonicky, prípadne elektronickou poštou. Deti prekonali bežné ochorenia, matka vždy dodržiavala liečebný režim a odporúčania lekára, očkovania podľa platného kalendára. Mal. H. bola vyšetrená aj v kožnej, neurologickej a hematologickej ambulancii, plánovanú kontrolu mala na leto 2015. Mal. Q. bol jedenkrát hospitalizovaný v novembri 2015 na chirurgickom oddelení Detskej fakultnej nemocnice v Bratislave pre otras mozgu. Zdravotná starostlivosť v ambulancii bola ukončená k 31.1.2016 a dokumentácia bola odoslaná MUDr. Kataríne Šimovičovej, Mýtina 5, Bratislava.

Zo správy obce Hranovnica o povesti matky vyplýva, že matka toho času býva na adrese E., Š. XXX/ X. Na tejto adrese má prechodný pobyt od 27.8.2014. Obýva jednu izbu rodinného domu u rodičov. Jej príjem tvorí rodičovský príspevok. Alkoholické nápoje nepožíva vôbec. Menovaná je zdravá, jej správanie sa v obci je dobré. Nikdy nebola a ani nie je prejednávaná komisiou verejného poriadku. Starostlivosť o maloleté deti zo strany matky je v poriadku. Maloleté deti sú v starostlivosti matky striedavo po jednom týždni.

K námietke otca voči predmetnému dôkazu s tým, že správa o povesti môže zvýhodniť iba jedného účastníka konania, taktiež s tým, že matka má trvalý pobyt v meste Bratislava nie v obci Hranovnica a v Hranovnici sa zdržiavala len na základe prechodného pobytu a stará matka mal. detí pracovala niekedy na obecnom úrade, sa teda jedná o zavádzajúce informácie - súd k tomuto uvádza, že správa o povesti má len podporný charakter a najdôležitejším v predmetnej veci čo sa týka listinných dôkazov je znalecký posudok, kde boli presne charakterizované osobnosti ako matky tak aj otca.

Zo správy z referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 30.12.2014 vyplýva, že s rodičmi bola uskutočnená dyadická konzultácia, ktorej cieľom bolo hľadanie spolupráce rodičov v starostlivosti o deti s ohľadom na ich potreby a záujmy. Predstavy o výchove prezentovali rozdielne. Zo záverov vyplýva, že u klientov zlyháva komunikácia, navzájom sa obviňujú, že ten druhý nie je schopný a ochotný pristúpiť na dohodu, nedôverujú si, voči sebe prechovávajú silné negatívne emócie a sponchybujú sa v roli rodiča. Absentuje vzájomná úcta, matka sa manžela bojí a otec detí sponchybňuje manželkine duševné zdravie. Na základe toho nie je možné dosiahnuť zlepšenie spolupráce ohľadne starostlivosti o deti poradenskopsychologickou intervenciou.

Starý otec mal. detí S.. Z. E. zaslal súdu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že v tejto rodine prežil počas pôsobenia v Berlíne jeden krátky pobyt a jeden dlhodobý, takmer mesačný. V tom čase syn bol na rodičovskej dovolenke, boli už 4-členná rodina. Syn sa kompletne staral o mal. H., pravidelne ju prebaľoval, krmil, nevesta sa o to pokúšala, avšak nevedela ju dostatočne nakŕmiť, lebo jej dieťa neskonzumovalo predpísanú dávku, preto to vzdala. Syn si osvojil radu lekárov, že pokiaľ je dieťa zdravé, problémy so spánkom súvisia so zažívacím traktom. Po nakŕmení s dieťaťom pravidelne cvičil, preto dieťa už problémy so spánkom nemalo. Matka dieťaťa okolo 19.hodiny odišla so synom do izby a o dcéru sa staral otec v druhej izbe. Do kontaktu s maloletou prišla pri vážení, kúpaní alebo v čase, keď syn pred večerou so synom Q. pravidelne chodieval na prechádzky do centra Berlína, komunikovali spoločne v nemeckom jazyku. Nákupy robieval syn, taktiež varil pre celú rodinu, nevesta pripravovala polievky pre mal. Q. z bio potravín a starala sa o hygienu v byte. V súvislosti s výkonom striedavej starostlivosti starý otec nespozoroval žiadne negatívne momenty na vnúťatách, deti nikoho nehľadali ani za nikým neplakali a celý čas si pobyt užívali. Otec umožnil telefonovanie s matkou každý večer, mal. H. povedala mame jednu až tri vety a Q. s mamou nechcel telefonovať. Ku koncu týždňového pobytu ich otec pripravoval na to, že budúci týždeň strávia s matkou. Mal. H. na to nereagovala, Q. plakal, že chce ostať s otcom. Bolo ťažké mu to vysvetliť. Ďalej starý otec v písomnej výpovedi uviedol, že z týchto pobytov v Berlíne aj na Slovensku nadobudol presvedčenie, že nevesta chce byť s deťmi v Hranovnici, pretože nie je schopná sama sa postarať o dve deti. Pre rodinu a hlavne pre deti je veľmi pozitívne žiť a pracovať vo vyspelých demokratických krajinách, v krajinách, kde sa používajú v dennom kontakte viaceré cudzie jazyky a kde životné prostredie je prísne kontrolované (obec Hranovnica je vedená ako ohnisko tbc). Vnúťatá sú už Európania a pre nich ovládanie niekoľkých cudzích jazykov je nutná potreba pre bežný život.

Pokiaľ sa týka správy od klinickej psychologičky Mgr. Alexandry Trošokovej, súd akceptoval námietku otca, aby súd túto správu nebral do úvahy s tým, že sa jedná o klinického psychológa, nie pedopsychologičku a zároveň súd poukazuje na to, že v predmetnej veci mal vypracovaný znalecký posudok znalcom z odboru pedopsychológie.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť

rodičov o domácnosť. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže. Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že obaja rodičia spĺňajú všetky predpoklady pre riadny výkon starostlivosti o maloleté deti a ani jedného z nich nič z tejto starostlivosti nevylučuje. Tak ako to vyplýva zo záverov znaleckého posudku, ale aj z celého dokazovania, je jednoznačné, že v tomto prípade ide o vysoko konfliktný spor rodičov, ktorí sa snažia presadiť svoje pozície. Rodičia sa domnievajú, že každý z nich najlepšie pozná pocitové vnímania svojich detí; skutočnú tieseň a potreby svojich detí ale nevnímajú. Väčšina detí vyvinie v takýchto prípadoch vlastnú stratégiu tým, že dáva najavo lojalitu voči jednému z rodičov, u ktorého práve je, aby nestratilo ešte aj jeho. Rodičia sa domnievajú, že deťom prospěje, ak presadia svoju pozíciu, pretože sú presvedčení, že ich záujmy sú totožné so záujmami dieťaťa. V tejto situácii nevnímajú skutočné názory svojich detí ani ich skutočné záujmy, pretože sú ovplyvnení vzájomným sporom. Pojem „záujem maloletého dieťaťa“ sa tak napĺňa najmä z perspektívy dospelých. Vytráca sa však poznanie dieťaťa. Z obsahu spisu, z výpovedí rodičov je zrejmé, že rodičia spolu nedokážu komunikovať a dospieť k určitej vzájomnej dohode. Ak jeden rodič urobil akýkoľvek krok, druhý rodič to automaticky negoval. Aj z týchto dôvodov bolo potrebné vo veci nariadiť znalecké dokazovanie. Zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v tomto prípade vyplýva, že obaja rodičia sú schopní riadnej starostlivosti o maloleté deti. Znalčka odporučila s poukazom na útlý vek detí tieto zveriť do osobnej starostlivosti matky, pričom dala do pozornosti rodičom, že najideálnejším riešením v danom prípade by bolo, ak by matka spolu s maloletými deťmi začala žiť v Bratislave na ul. J. V. X, kde je k dispozícii jednak 3-izbový byt a kde región Bratislavy poskytuje najlepšie možnosti rozvoja osobnosti maloletých detí. Vo vzťahu k zvereniu maloletých detí súd teda aj s poukazom na závery znaleckého posudku zveril maloleté deti do výchovnej starostlivosti matky F.. G. E.. Súd poukazuje jednak na výpovede právnej zástupkyne matky ako aj kolízneho opatrovníka, že v prvom rade je pre maloleté deti potrebné vytvoriť stabilné zázemie hlavne s dôrazom na citové zázemie detí, ktoré sú zatiaľ v útlom veku a kde citová naviazanosť na matku je veľmi dôležitá. Z výpovedí matky mal. detí ako aj zo znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že dôvodom prečo matka opustila svojho manžela, boli opakované nezhody medzi nimi, nátlakový spôsob konania zo strany otca. Aj v súčasnosti matka nie je schopná spracovať tento nátlak a aj z týchto dôvodov matka momentálne odmieta bývanie v Bratislave. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že aj v regióne mesta Poprad sú možnosti riadneho kultúrneho, spoločenského vyžitia maloletých detí, ako aj ich kvalitné vzdelávanie, ale toto tvorí len určitú nadstavbu a v prvom rade je potrebné, aby pomery v rodine boli vysporiadané a aby deti dostali od rodičov všetku ich lásku, podporu a pozornosť. Matka v tomto vývinovom období a štádiu ich života je pre deti väčším zdrojom pozitívnych citových impulzov a pre deti kvalitnejším a stabilnejším zázemím. Aj z týchto dôvodov súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Navyše nikomu nemožno prikázať, aby sa zdržiaval na jednom mieste, pretože by sa jednalo o obmedzenie základných ľudských práv a slobôd. Pre priaznivý vývin mal. detí by však bolo najlepšie, ak by rodičia svoje vzájomné pomery upravili dohodou a ak nie je medzi nimi možný vzájomný dialóg vo vzťahu k deťom, je potrebné, aby riešili záležitosti vecnou komunikáciou bez vzájomného osočovania a obviňovania. Vzťahy medzi rodičmi sa totiž plne prenášajú aj do vzťahov k maloletým deťom, ktoré bez ohľadu na to, v akom prostredí žijú, vnímajú práve tento vzájomný vzťah rodičov. Preto súd dáva do pozornosti aj možnosť realizovať

určitú terapiu súvisiacu s ťažkým rozchodom a to práve vo vzťahu k rodičom mal. detí, nie vo vzťahu k samotným maloletým deťom.

Vzhľadom však k tomu, aby aj otec mohol plniť svoju rolu otca v rodine a aby sa mohol venovať svojim deťom, súd upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že tento je oprávnený stretávať sa s nimi každý páry týždeň od stredy od 15.hod. do nedele do 18.hod. Taktiež bol upravený styk počas sviatkov a to v čase Vianoc každý nepárny rok od 25.12. od 9.hod. do 30.12. do 18.hod. a každý páry rok od 30.12. od 9.hod. do 5.1. nasledujúceho roku do 18.hod.; počas veľkonočných sviatkov bol upravený styk otca s deťmi každý nepárny rok od štvrtku pred veľkonočnými sviatkami od 9.hod. do nasledujúceho utorka do 18.hod.; počas letných prázdnin každoročne od 1.7. od 9.hod. do 15.7. do 17.hod. a od 1.8. od 9.hod. do 15.8. do 17.hod. V tomto smere súd akceptoval vypracovaný znalecký posudok s tým, že znalkyňa doporučila stráviť otcovi polovičku sviatkov a prázdnin. V čase letných prázdnin súd taktiež zoberal do úvahy útlý vek detí a preto upravil tento styk počas dvoch týždňov v jednom mesiaci a počas dvoch týždňov v druhom mesiaci, pretože nie je zrejmé, ako by deti v tomto veku zvládli odlúčenie od druhého rodiča počas celého jedného mesiaca.

Pokiaľ sa týka striedavej starostlivosti, samotná znalkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že táto v súčasnosti nie je pre deti vhodná, najmä mal. Oliver má dlhší adaptačný čas v zmysle výkonu tejto striedavej starostlivosti, pričom v budúcnosti pokiaľ by deti žili v Bratislave spolu s matkou a obaja rodičia by už boli zamestnaní, nevyvylúčila ani túto možnosť. Striedavá starostlivosť však v prvom rade predpokladá vzájomnú komunikáciu rodičov, toleranciu, jednotné výchovné postupy, pričom v tomto štádiu vzájomného konfliktu rodičov a ich vzájomného „boja“ toto nie je možné a to vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku aj zo záveru referátu poradenskopsychologických služieb. Na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť alebo zlá komunikácia rodičov. Jedná sa o výrazne nežiaduci jav pre osobnostný vývoj aj duševné zdravie maloletých detí. Striedavá starostlivosť predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu, schopnosť komunikovať a spolupracovať a najmä nezapájať deti do svojich vzájomných problémov. Preto súd návrh otca na nariadenie striedavej starostlivosti v tomto štádiu zamietol.

Čo sa týka výšky výživného, súd vychádzal nielen zo súčasného opisu mzdového listu otca, ktorý dosahuje vo firme Leluma vo výške 360 eur mesačne, ale vychádzal aj z možností a schopností otca a zároveň z majetkových pomerov na strane oboch rodičov. Matka v čase vyhlásenia rozsudku poberala rodičovský príspevok vo výške 203 eur a rodinné prídavky na obe maloleté deti. Spoločne v BSM obaja rodičia sú spoluvlastníkmi 3-izbového bytu v Bratislave, garážového státia, ako aj pozemku v Hainburgu v Rakúsku. Zároveň sú podielovými spoluvlastníkmi k bytu v Prahe, tento majetok doposiaľ vporiadanej nemajú. Otec je navyše spoluvlastníkom bytu v Košiciach, ornej pôdy v Chyžnom, okr. Revúca ako aj vlastníkom bytu na ul. Žabotova v Bratislave. K týmto nehnuteľnostiam však majú zriadené vecné bremeno spočívajúce v doživotnom užívaní týchto nehnuteľností jeho rodičia, ktorí zároveň na tieto nehnuteľnosti prispeli väčším finančným obnosom. Súd preto určil výživné na mal. Q. v sume 120 eur mesačne a na mal. H. v sume 100 eur mesačne a to počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, keďže do právoplatného rozsudku o úprave rodičovských práv a povinností sa realizuje striedavá starostlivosť, kde si rodičia navzájom výživné neplatia a to na základe vydaného predbežného opatrenia pod sp.zn. 14P/334/2014.

Pokiaľ sa týka navrhovaného dokazovania zo strany otca s tým, že žiadal vypočúť k predmetnej veci pracovníčku UPSVaR Poprad Mgr. F.U., ktorá predložila súdu správu o šetrení pomerov v decembri 2014 na strane matky, v tomto smere súd udáva, že v súčasnosti má súd predloženú novú správu zo dňa 5.5.2016 - šetrenie pomerov na strane matky ako aj správu z UPSVaR Bratislava - šetrenie pomerov na strane otca, ktoré správy súd bral do úvahy a preto vypočutie svedkyne v tomto prípade sa javí byť bezúčelným.

Taktiež pokiaľ sa týka výsluchu svedkyne Mgr. A., riaditeľky MŠ v Hranovnici, dokazovanie v tomto smere súd nepripustil, nakoľko prebieha samostatné konanie o určenie škôlky pre maloleté deti a nie je predmetom tohto konania o úpravu rodičovských práv a povinností.

Ďalej otec navrhol predložiť rozhodnutie OR PZ Poprad k vyšetrovaniu podozrenia z prečinu marenia úradného rozhodnutia, ktoré oznámila Ing. E. G.. Súd má za to, že predmetné rozhodnutie resp. správa nie je súčasťou ďalšieho dokazovania v predmetnej veci o úpravu rodičovských práv a povinností a preto súd tento dôkaz nepripustil. Jedná sa skôr o marenie výkonu rozhodnutia na základe uvedeného predbežného opatrenia.

Zároveň otec žiadal doplniť znalecký posudok resp. nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie v predmetnej veci vzhľadom k tomu, že znalecký posudok z 12.12.2015 už nie je aktuálny s poukazom

na odstup času ako aj na nejednoznačnosť vyjadrení znalkyne, ktorá v znaleckom posudku uvádza, že striedavá starostlivosť je akceptovateľná, ale na vylúčení dňa 24.2.2016 uviedla, že striedavá starostlivosť nie je vhodným riešením. Súd vypracovanie kontrolného znaleckého posudku resp. doplnenie znaleckého posudku taktiež nepripustil a to z viacerých dôvodov. Pokiaľ sa týka záverov znaleckého posudku súvisiacich s osobnosťami štruktúrami matky, otca a maloletých detí, v tomto smere by nový znalecký posudok nepriniesol nové skutočnosti. Charakter sporu by ostal ten istý a znalecký posudok by neobjasnil ďalšie skutočnosti, ktoré by súviseli s predmetnou vecou. Navyše je zrejmé, že v tomto prípade bolo potrebné vzhľadom ku konfliktu oboch rodičov čo najskôr upraviť práva a povinnosti k maloletým deťom. Doplnenie znaleckého dokazovania resp. vypracovanie kontrolného znaleckého posudku by sa nerealizovalo v čo najkratšom čase a to aj vzhľadom k vyťaženej súdnej znalcov a navyše lehota 40 dní, ktorú požadoval otec, zodpovedá už konkrétnemu vypracovaniu znaleckého posudku, pričom k tejto lehote treba pripočítať doručovanie písomností o nariadení znaleckého posudku s vyznačením právoplatnosti, doručovanie spisov a podobne, čo by znovu predĺžilo rozhodnutie v predmetnej veci. Vzhľadom k uvedenému súd nepripustil tento dôkaz, ktorý by znovu neúmerne predĺžil konanie a s poukazom na obširnosť a kvalitu vypracovania znaleckého posudku znalkyne Mgr. Doničovej by pravdepodobne neobsahoval ani iné závery.

Pokiaľ sa týka návrhu otca na spojenie vecí o úprave rodičovských práv a povinností, ktorá sa vedie na OS Poprad pod sp.zn. 15P/227/2014 s konaním o určenie škôlky pre maloleté deti pod sp.zn. 15P/79/2016 a s konaním o určenie bydliska maloletých detí pod sp.zn. 14P/78/2016, v tomto smere súd návrh otca zamietol a to z dôvodu hospodárnosti konania, nakoľko v predmetných veciach 15P/79/2016 a 14P/78/2016 súd rozhodoval aj o predbežnom opatrení, voči ktorým rozhodnutiam bolo podané odvolanie zo strany otca a v čase rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností oba spisy sa nachádzali na Krajskom súde v Prešove. Spojením vecí by teda opätovne došlo k predĺženiu konania o úprave rodičovských práv a povinností.

Pokiaľ sa týka návrhu otca na prenesenie príslušnosti na Okresný súd Bratislava 1 podľa § 177 OSP, súd v tomto smere návrh otca zamietol a to z nasledovných dôvodov. V prvom rade matka maloletých detí podávala návrh v auguste 2014, v ktorom jasne deklarovala, že odišla zo spoločnej domácnosti v máji 2014 a od uvedeného času býva u svojich rodičov a to aj s perspektívou ďalšieho zotrvania na tejto adrese. Ďalej z návrhu vyplývalo, že rodičia naposledy v spoločnej domácnosti žili v Nemecku v Berlíne, kde mal otec zamestnanie, pričom na Slovensko sa vrátili v decembri 2013, ale už v tom čase sa medzi nimi prejavoval nesúlad a z týchto dôvodov matka odišla zo spoločnej domácnosti v máji 2014. V čase podania návrhu otec nenamietal príslušnosť tunajšieho súdu. Navyše aj vo svojom podaní rozpísal chronológiu návštev počas roka 2014 nasledovne - od 1.1.2014 do 31.3.2014 Košice - návšteva starých rodičov zo strany otca, od 1.4.2014 do 3.4.2014 Bratislava, od 4.4.2014 do 30.4.2014 Berlín, od 1.5.2014 do 4.7.2014 obec Hranovnica - návšteva starých rodičov zo strany matky, od 5.7. 2014 do 11.7.2014 Berlín, od 12.7.2014 do 14.7.2014 Praha, od 15.7.2014 do 29.7.2014 Bratislava, od 30.7.2014 do 9.8.2014 Košice - návšteva starých rodičov zo strany otca a od 10.8.2014 obec Hranovnica, ktorú označil ako plánovanú návštevu starých rodičov zo strany matky. Tieto pobyty, aj keby mali len formu návštevy, avšak je zrejmé, že v podstate od mája 2014 sa deti spolu s matkou zdržiavali na základe spoločnej dohody u rodičov matky, v júli 2014 odišli do Berlína len za účelom kontroly maloletého dieťaťa u lekára a ako bolo ďalej uvedené, po návrate z Nemecka celá rodina dostala šarlach a z týchto dôvodov sa opätovne zdržiavali v Košiciach po dobu 10 dní alebo v Bratislave po dobu 14 dní. Lustráciou v Registri obyvateľov bolo zistené, že maloleté deti Q. M. H. E. majú nahlásený trvalý pobyt od 23.7.2014 na adrese Ž. XXXX/XB, G. - N. S.. Pre určenie obvyklého pobytu detí však evidovaný pobyt v Registri obyvateľov má len podporný charakter, pričom podstatné je, kde deti v skutočnosti žijú. Aj z predložených dôkazov bolo zistené, že deti spolu s rodičmi sa na adrese trvalého bydliska v G., Ž. XB, spolu s rodičmi nezdržiavali.

Otec vo svojom mailovom vyjadrení zo dňa 23.8.2014 (č.l. 27 spisu) uviedol „v dôsledku, že sa mi tvoj otec dňa 10.8.2014 vyhrážal bezdôvodne trestným oznámením s náznakmi fyzického napadnutia, tieto vyhrážky u mňa vzbudili obavu o svoje zdravie alebo život, nesúhlasím s pôvodnou dohodou, že budeš niekoľko mesiacov prebývať s deťmi v Hranovnici“. Z toho teda vyplýva, že pôvodná dohoda rodičov o tom, že maloleté deti spolu s matkou budú niekoľko mesiacov v Hranovnici, bola. Navyše otec dňa 17.9.2014 podal na Okresný súd v Bratislave návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom žiadal návrat maloletých detí do miesta ich obvyklého pobytu do Bratislavy na ul. J. V. X, pričom Okresný súd Bratislava 1 postúpil podaním zo dňa 17.9.2014 v zmysle ust. § 105 ods. 2 OSP a § 88 ods. 1 písm. c) OSP spisový materiál, ktorý sa viedol na OS Bratislava pod zn. 1P/124/2014, pričom v

postúpení veci bolo uvedené, že z obsahu návrhu Okresný súd Bratislava zistil, že maloleté deti spolu s matkou majú pobyt v E. J. W.. Š. XXX, čo je v obvode Okresného súdu Poprad. Teda je zrejme, že nie z toho dôvodu, žeby Okresný súd Bratislava 1 zisťoval, či na Okresnom súde Poprad prebieha konanie o úpravu rodičovských práv a povinností, ale z dôvodu, že sám zistil, že deti spolu s matkou majú pobyt v E. J. W.. Š. XXX, postúpil vec na Okresný súd Poprad - otec nenamietal toto postúpenie veci z Okresného súdu Bratislava 1, to znamená, v tom čase bol uzrozumený s príslušnosťou vo veci Okresným súdom Poprad a s týmto súhlasil. Preto súd aj vo vzťahu k návrhu otca na prenesenie príslušnosti v predmetnej veci návrh zamietol, nakoľko v čase, kedy sa konanie začalo, z predložených materiálov bolo zrejme, že vo veci je príslušný Okresný súd Poprad, v obvode ktorého sa maloleté deti s matkou v tomto čase zdržiavali. Aj keď neskôr sa začala realizovať striedavá starostlivosť, je zrejme, že v predmetnej veci prebiehalo dokazovanie, ktoré viedlo ku skončeniu veci, Okresný súd Poprad bol oboznámený s predmetom konania, so znaleckým posudkom, kolízny opatrovník poznal rodinnú situáciu a prenesenie príslušnosti by znovu len viedlo k neodôvodneným prietahom v konaní, čo nie je na prospech detí ani rodičov.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa §-u 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované, podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha.

Podľa ods. 2 cit. ust. odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené podmienky konania, rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa, rozhodnutie súdu prvého stupňa vyniesol vylúčený sudca, alebo súd prvého stupňa bol nesprávne obsadený, to neplatí, ak senát rozhodol namiesto samosudcu,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 cit. ust. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.